

THISTED KOMMUNE

§ 11 MILJØGODKENDELSE

Økologisk slagtesvineproduktion
Rosvangvej 63, 7700 Thisted
23. januar 2017

1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 442 af 13. maj 2016.

1.1 Ejer- og driftsforhold

Godkendelse	§ 11 miljøgodkendelse
Virksomhedens art	Økologiske slagtesvin
CVR-nr.	14421378
P-nr.	1003556343
CHR-nr.	63264
Ejendomsnummer	7870028489
Matrikelnr. og ejerlav	7a Jannerup By, Jannerup m.fl.
Bedriftens adresse	Rosvangvej 63, 7700 Thisted
Ansøgers navn og adresse	Jakob Børsting, Rosvangvej 63, 7700 Thisted
Ansøgers konsulent	LandboThy
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy tlf.: 9917 1717 e-mail: teknisk@thisted.dk
Sagsbehandler	Niras A/S tlf.: 75135022 e-mail: Esbjerg@niras.dk
Kvalitetssikring	Ulrik B. Krogh
Godkendelsesdato	23. januar 2017
Ansøgningskema	Skema nr. 84702 version 2

Indholdsfortegnelse

1	GENERELLE FORHOLD	1
1.1	Ejer- og driftsforhold	1
1.2	Godkendelsespligt	4
1.2.1	<i>Afgørelsen</i>	4
1.3	Godkendelsens omfang	5
1.3.1	<i>Tidligere godkendelser</i>	5
1.3.2	<i>Biaktiviteter</i>	5
1.3.3	<i>Gyldighed</i>	5
1.3.4	<i>Husdyrbrugets ophør</i>	6
1.3.5	<i>Offentlighed og høring</i>	6
1.4	Vilkår	10
	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	17
2	ANLÆGGET	18
2.1	Dyrehold og staldindretning.....	18
2.1.1	<i>Dyrehold</i>	18
2.1.2	<i>Staldindretning</i>	19
2.2	Management	19
2.3	Lokalisering.....	21
2.3.1	<i>Faste afstandskrav</i>	21
2.3.2	<i>Landskab og planforhold</i>	21
2.4	Råvare-, energi- og vandforbrug	21
2.5	Gener	22
2.5.1	<i>Lugt</i>	22
2.5.2	<i>Støj</i>	23
2.5.3	<i>Lys</i>	24
2.5.4	<i>Fluer og skadedyr</i>	24
2.5.5	<i>Støv</i>	25
2.5.6	<i>Transport</i>	25
2.6	Forurening	26
2.6.1	<i>Spildevand</i>	26
2.6.2	<i>Husdyrgødning</i>	27
2.6.3	<i>Foderopbevaring</i>	28
2.6.4	<i>Foder</i>	28
2.6.5	<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	29
2.6.6	<i>Affald og miljøfarlige stoffer</i>	29
2.7	Ammoniaktab	32
2.7.1	<i>Ammoniaktab generelt</i>	32
2.7.2	<i>Ammoniakupvirkning af natur</i>	34
2.7.3	<i>Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)</i>	37
2.7.4	<i>Habitatvurdering (påvirkning fra anlægget)</i>	38

3	AREALERNE	40
3.1	Markoplysninger	40
3.2	Gødningsregnskab	41
3.3	Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor	42
3.4	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)	45
3.4.1	<i>Nitrat til overfladevand</i>	45
3.4.2	<i>Fosfor til overfladevand</i>	46
3.5	Ammoniak fra udbringning	46
3.5.1	<i>Øvrige forhold angående udbringningsarealer</i>	49
3.6	Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)	49
3.7	BAT for udbringning af husdyrgødning	49
3.8	Gener fra udbringning	51
4	INDKOMNE HØRINGSSVAR	51
	BILAG	52
	Bilag 1: Situationsplan	1
	Bilag 2: Kapacitetserklæring	2
	Bilag 3: Udbringningsarealer	3
	Bilag 4: Nitratklasser	11
	Bilag 5: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitrat til grundvand	12
	Bilag 6: Nitratfølsomme indvindingsområder	15
	Bilag 7: Fosforfølsomme områder	16
	Bilag 8: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende udvaskning til overfladevande - kyst	17
	Bilag 9: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende udvaskning til overfladevande - søer	24
	Bilag 10: Oversigt over kategori 1 og 2 natur	30
	Bilag 11: Oversigt over § 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov	31

1.2 Godkendelsespligt

Godkendelsen er meddelt i medfør af § 11 i Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 (herefter kaldet Husdyrbrugsloven).

Til anvendelse af omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder er anvendt Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1318 af 26. november 2015 (herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.2.1 Afgørelsen

På baggrund af de, i sagen, foreliggende oplysninger meddeler Thisted Kommune hermed miljøgodkendelse efter Husdyrbrugslovens § 11 til drift af husdyrbruget beliggende Rosvangvej 63, 7700 Thisted.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og i overensstemmelse med miljøgodkendelsens vilkår.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, samt at husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik.

Grundlaget for Thisted Kommunes afgørelse fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Afgørelsen er udelukkende omfattet af Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

På vegne af Thisted Kommune, 23. januar 2107

Ulrik B. Krogh

Miljømedarbejder, Team Landbrug

1.3 Godkendelsens omfang

Ansøger ønsker at ændre sin konventionelle slagtesvineproduktion til en økologisk slagtesvineproduktion. Arealerne drives fortsat konventionelt.

Godkendelsen omfatter:

- Ændring fra 8.986 konventionelle slagtesvin, svarende til 205,98 DE, til en økologisk slagtesvineproduktion på 6.200 slagtesvin, svarende til 169,63 DE, dvs. en nedgang på 36,4 DE.
- Etablering af udendørsareal med spalter for overholdelse af økologiske regler for produktion af slagtesvin
- Ændring af gulvtype i indendørs arealer til delvist fast gulv
- Godkendelse af 159,22 ha konventionelt drevne udbringningsarealer.

1.3.1 Tidligere godkendelser

Ejendommen er godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 den 12. december 2003. Godkendelsen er til 9.500 slagtesvin 30-97 kg svarende til 249 DE på godkendelsestidspunktet.

1.3.2 Biaktiviteter

Ansøgers oplysninger:

Der er en 25 kW husstandsvindmølle på ejendommen.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er i 2013 givet tilladelse til opsætning af vindmøllen, så der er vurderes ikke nærmere på denne i nærværende miljøgodkendelse.

1.3.3 Gyldighed

Generel orientering

Godkendelsen er underlagt Husdyrbrugslovens bestemmelser omkring kontinuitetsbrud, jf. § 33, stk. 3.

Godkendelsen er omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbrugslovens § 41 stk. 3. Den første revurdering skal igangsættes, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. år 2024.

Udskiftning af udbringningsarealer skal følge Husdyrbrugslovens regler herfor. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes meddeles til kommunen.

Kommunens vurdering:

Der sættes en frist på 2 år for godkendelsens ibrugtagning. Det er Thisted Kommunes vurdering, at 2 år er en realistisk tidshorisont for at tage miljøgodkendelsen i brug. Godkendelsen anses for at være taget i brug når der som minimum er indgået en bindende kontrakt med entreprenør eller lignende, og at projektet herefter gennemføres i et rimeligt tempo, og normalt skal være afsluttet indenfor et år efter fristens udløb. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøgers oplysninger:

Anlægget tømmes for foderrester, gyllekummer tømmes, og staldanlægget rengøres. Fremtidig anvendelse vurderes.

Det vurderes, hvorvidt gylletankene fortsat skal anvendes til opbevaring af gylle. Såfremt dette ikke er tilfældet, tømmes tankene for gylle.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Herunder skal ejendommens anlæg tømmes, rengøres, og alt affald skal bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

Såfremt anlæggene nedrives, skal der forud for dette indhentes en nedrivningstilladelse hos kommunen.

Thisted Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør.

1.3.5 Offentlighed og høring

Kommunens forslag til miljøgodkendelsen har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkast til godkendelsen er efterfølgende sendt i 3 ugers høring hos nedenstående naboer og berørte parter. Høringsberettigede naboer er fundet ud fra en beregning af lugtkonsekvensradius fra ejendommen. Konsekvensradius er beregnet til 589 meter.

Følgende er hørt:

- Ansøger: Rosvangvej 63, 7700 Thisted
- Ansøgers konsulent: LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted,
- Ejere og beboere inden for en radius af 600 m fra det ansøgte anlæg.

Forpagtninger, ejere af arealer:

- Hellebjerg 6, 7700 Thisted
- Snejstrupvej 18, 7700 Thisted

Indkomne høringssvar ses i afsnit 4

Offentliggørelse

Godkendelsen offentliggøres den 23. januar 2017 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Senest fire måneder efter afgørelsen er truffet vil godkendelsen blive gjort offentlig tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital MiljøAdministration www.dma.mst.dk.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Ansøger: Rosvangvej 63, 7700 Thisted
- Ansøgers konsulent: LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling

- husdyr@ecocouncil.dk – Det Økologiske Råd
- natur@dof.dk – Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk – DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk – Friluftsrådet
- post@sportsfiskeren.dk - Danmarks sportsfiskerforbund

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbrugslovens § 11, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Klagefristen udløber den 20. februar 2017.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra afgørelsens meddelelse.

Ikke teknisk resumé

Produktion

Ejendommens slagtesvineproduktion ændres fra 8.986 konventionelle slagtesvin svarende til 205,98 DE til produktion af 6.200 økologiske slagtesvin svarende til 169,63 DE i et ændret staldanlæg med maksimalt 1.800 stipladser med delvist fast gulv og udendørsareal med spalter.

Byggeri og produktionsændringerne forventes at være påbegyndt ultimo 2016 og fuldføres over en 3 årig periode.

Gyllen opbevares i to gylletanke med i alt 3700 m³, samt ca. 1000 m³ i gyllekummerne, hvilket samlet svarer til godt 13 måneders opbevaringskapacitet.

Placering

Anlægget er beliggende Rosvangvej 63, 7700 Thisted. Afstanden fra ejendommens bygninger til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse eller byzone er hhv. 59 m, 1.470 m og 1.985 m i luftlinje. Der er der ca. 48 m til nærmeste skel og ca. 35 m til offentlig vej.

Foder

Da der er tale om en økologisk produktion, hvor der ikke må anvendes særlige tilsætningsstoffer til foderet, kan der ikke anvendes fodertilgav, der reducerer protein og fosforindholdet i foderet, der er derfor ikke foretaget foderkorrektioner i ansøgningen.

Gener

Lugtgenekriterierne for byzone og samlet bebyggelse er overholdt. Lugtgenekriteriet til Rosvangvej 48 er ikke overholdt, efter nugældende beregningsmodeller, men geneafstanden i ansøgt drift er mindre end i nudrift samt den vægtede gennemsnitsafstand er længere end 50 % af korrigeret geneafstand. En produktion med en mindre fremtidig lugtbelastning end i nudrift kan derfor fortsat tillades.

Biaktiviteter (særlige installationer m.m.)

Der er en 25 kW husstandsmølle på ejendommen. Vindmøllen er omfattet af særskilt tilladelse fra 2013.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transportere til og fra anlægget vurderes uændrede, ca. 434 kørsler. Der vil blive produceret færre grise, men med udearealer, der modtager en del regnvand, forventes der ikke væsentlige ændringer i den opsamlede gyllemængde.

BAT

I det omfang de økologiske regler tillader det, er der anvendt BAT inden for følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Der er på nuværende tidspunkt ingen BAT- standardvilkår for økologiske svinebrug.

Eftersom økologiske svineproducenter generelt anvender en anden gultype end konventionelle, og der samtidig er et krav om udearealer, er nuværende beregningssystem i husdyrgodkendelse.dk ikke anvendelig til at vurdere emissionen af ammoniak fra husdyrbruget.

Virkemidler, der ikke kan anvendes på økologiske svinebrug:

- Gylleforsuring
- Fodertilpasninger

Virkemidler, der kan anvendes til reduktion af ammoniakfordampning:

- Overdækning af gyllebeholder (Eksisterende gyllebeholdere, der anvendes til opsamling af overfladevand fra møddingsplads og udearealer samt husdyrgødning) En stor del af det opsamlede er regnvand, og det vurderes derfor ikke proportionalt med omkostningerne at etablere overdækning på beholderene.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Økologisk svineproduktion er friholdt fra det generelle krav om reduktion af ammoniak. For så vidt angår det generelle krav om ammoniakreduktion er det derfor umiddelbart ikke problematisk, at staldsystemet er et andet, end det der kan vælges i IT ansøgningsystemet.

Ved beregninger af N-deposition til naturarealer er der ud fra en worst-case betragtning anvendt dybstrøelse i alle stalde. Beregningerne viser, at afskæringskriterierne til naturområder overholdes.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke inden for et Natura 2000-område. Nærmeste ammoniakfølsomme Natura 2000 område ligger ca. 2.300 meter mod vest. Den beregnede totaldeposition i nærmeste kategori 1 og 2 natur er 0,0 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 3 natur er en mose, hvor der er beregnet et fald i depositionen på 0,1 kg.

Arealer

Arealerne dyrkes fortsat konventionelt.

Husdyrgødning afsættes på egne og forpagtede arealer. I alt udbringes 169,62 DE på 159,22 ha.

Der er ikke indregnet ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsen generelle krav.

Ansøgningssystemets beregninger viser, at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt. Det er desuden beregnet, at kravene til merudvaskning af kvælstof til nitratfølsomme vandindvindingsområder overholdes.

1.4 Vilkår

Dette er en samlet oversigt over de vilkår, der ligger til grund for miljøgodkendelsen. Vilkårene er nummereret efter godkendelsens afsnit. Ansøgers oplysninger samt Thisted Kommunes vurdering kan ses under de relevante afsnit.

Miljøgodkendelsen er betinget af følgende vilkår:

1. Generelle forhold

1.3. Godkendelsens omfang

1.3.2. Biaktiviteter

Ingen vilkår under dette afsnit

1.3.3. Gyldighed

- 1.3.3.1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Rosvangvej 63, 7700 Thisted, herunder samtlige udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 63264 og CVR nr. 14421378.
- 1.3.3.2. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i anvendelse.
- 1.3.3.3. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
- 1.3.3.4. Byggeri og ændring til 169,63 dyreenheder skal være gennemført inden 3 år.
- 1.3.3.5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften såvel som de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles Thisted Kommune inden for en måned.
- 1.3.3.6. Sker der driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal redningsberedskabet på tlf. 112 straks underrettes, og efterfølgende skal der ske anmeldelse til Thisted Kommune.
- 1.3.3.7. Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug, før der er indhentet de nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse og udledningstilladelse af tagvand.

1.3.4. Husdyrbrugets ophør

- 1.3.4.1. Ved total ophør af virksomheden skal staldanlægget indenfor 6 måneder rengøres og gyllen afsættes. Alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes, og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

2. Anlægget

2.1. Dyrehold og staldindretning

2.1.1. Dyrehold

2.1.1.1. Det tilladte dyrehold er ved denne godkendelse:

Tilladt dyrehold på ejendommen					
Dyreart/type	Vægtgrænser Aldersgrænser	Staldtype	Antal stipladser	DE*	Antal dyr
Slagtesvin	31-110 kg	Indendørs: delvist spaltegulv med minimum 50% fast gulv. Udendørs: spalteareal, således det samlede stiareal fremtræder med mindst 25% fast gulv I husdyrgodkendelse.dk tilnærmet til 'Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv'	1.800	169,63	6.200

*DE beregnet efter BEK nr. 1318 af 26/11/2015

2.1.1.2. Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

2.1.1.3. Dyrene skal placeres i de enkelte staldafsnit som vist i tabellen jf. afsnit 2.1.1.

2.2. Management

2.2.1.1. Følgende egenkontrollodata skal opbevares på virksomheden i mindst 5 år og skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden:

A. Husdyrgødning

- Gødningsregnskaber
- Mark- og gødningsplaner
- Logbog for gyllebeholdere

B. Fodring

- E-kontrolrapporter
- Indlægssedler samt evt. blandeforskrifter

C. Energi

- Årlige opgørelser af el- og vandforbrug

D. Affald

- Dokumentation for at farligt affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt
- Såfremt tilsynsmyndigheden anmoder herom, skal virksomheden registrere og dokumentere bortskaffelse af øvrigt affald.

E. Sikring af jord og grundvand

- Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe

2.3. Lokalisering

2.3.1. Faste afstandskrav

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.3.2. Landskab og planforhold

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.4. Råvare-, energi- og vandforbrug

- 2.4.1.1. Ved udskiftning af inventar og lyskilder skal der være fokus på energibesparende tiltag.
- 2.4.1.2. Der skal senest et år efter godkendelsesdato, udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag. Rapportens resultater skal indgå i den fremadrettede drift, i forbindelse med udskiftning af materiel. Rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

2.5. Gener

2.5.1. Lugt

- 2.5.1.1. Ejendommen skal overalt renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.
- 2.5.1.2. Landbrugsproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener udenfor ejendommens arealer.
- 2.5.1.3. Såfremt driften medfører væsentligt flere lugtgener end forudsat ved udarbejdelse af denne godkendelse, kan tilsynsmyndigheden fastsætte yderligere skærpede vilkår for driften til minimering af lugtgenerne.

2.5.2. Støj

- 2.5.2.1. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overstige følgende grænseværdier ved omliggende beboers opholdsarealer:

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Grænseværdier dB(A)
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	8 timer	55
Mandag – fredag	18.00 – 22.00	1 time	45
Lørdag	07.00 – 14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00 – 22.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	8 timer	45
Alle dage	22.00 – 07.00	½ time	40

Herudover gælder, at den maksimale øjebliksværdi af støjbidraget om natten (kl. 22:00 –07:00 alle dage) ikke må overskride de nævnte grænseværdier med mere end 15 dB(A).

De angivne støjgrænser er de energiekvivalente, korrigerede A-vægtede lydtrykniveauer i dB(A) re 20 µPa.

- 2.5.2.2. For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af virksomheden ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger følgende grænseværdier:

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsrum	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	07.00-18.00	25
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35
Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.			

- 2.5.2.3. Virksomheden skal, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det, lade foretage støj- og lyd målinger/-beregninger eller vibrationsmålinger til dokumentation for, at de to ovenstående vilkår overholdt.
- Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.
  - Dokumentation for at grænseværdien er overholdt skal udføres, når virksomhedens emission af støj, lyd eller vibration er maksimal under normale driftsforhold.
  - Dokumentationen kan være beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, som er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.
  - Dokumentationen kan være ved måling. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997.
  - Beregningerne eller målingerne skal udføres af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger - ekstern støj".

F. De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.

G. Omkostninger af målingerne eller beregningerne betales af virksomheden.

2.5.2.4. Et eksemplar af rapporten med dokumentationen for måle- eller beregningsresultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden så snart rapporten foreligger eller senest 2 uger efter virksomheden har modtaget rapporten.

2.5.3. Lys

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.5.4. Fluer og skadedyr

2.5.4.1. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet.

2.5.4.2. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

2.5.5. Støv

2.5.5.1. Landbrugsproduktionen må ikke give anledning til væsentlige støvgener udenfor ejendommens arealer.

2.5.5.2. Fodersiloer m.v. skal indrettes, så støvgener i forbindelse med evt. indblæsning af foder undgås. Dette kunne for eksempel være ved anvendelse af cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.5.6. Transport

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.6. Forurening

2.6.1. Spildevand

2.6.1.1. Vask af traktor, maskiner, redskaber og dyretransportvogne (marksprøjter undtaget) skal ske inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb og med afløb til gyllebeholder.

2.6.2. Husdyrgødning

2.6.2.1. Husdyrgødning skal opbevares i følgende:

Opbevaring	Volumen (m ³)	Overdække
Gyllebeholder	1.550	Nej
Gyllebeholder	2.158	Nej
Gyllekanaler	1.000	-

- 2.6.2.2. På ejendommen skal der til enhver tid rådes over en opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder inkl. kapacitet i evt. andre ejede og lejede opbevaringslagre.

2.6.3. Foderopbevaring

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.6.4. Foder

- 2.6.4.1. Hjemmeblandet foder skal optimeres efter det faktiske indhold i råvarerne og anvendte recepter skal kunne forevises på myndighedernes forlangende.
- 2.6.4.2. Ved indkøb af foderblandinger, skal der foreligge deklaration på indholdet af næringsstoffer
- 2.6.4.3. Der skal som minimum 4 gange årligt udarbejdes fodereffektivitetskontrol for alle slagtesvin.

2.6.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

- 2.6.5.1. Al tankning af diesel skal ske under konstant overvågning.
- 2.6.5.2. Al pumpning af gylle skal ske under konstant overvågning.
- 2.6.5.3. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses i tilfælde af eventuelle uheld.

2.6.6. Affald og miljøfarlige stoffer

- 2.6.6.1. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og frie for affald. Evt. spild på offentlige veje i forbindelse med landbrugsmæssig drift (jord m.v.) fjernes hurtigst muligt.
- 2.6.6.2. Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opsugningsmateriale, skal opbevares og bortskaffes som farligt affald. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale (eks. kattegrus) på virksomheden.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 2.6.6.3. Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- 2.6.6.4. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
- 2.6.6.5. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.7. Ammoniaktab

2.7.1. Ammoniaktab generelt

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.7.2. Ammoniakpåvirkning af natur

Ingen vilkår under dette afsnit.

3. Arealerne

3.1. Markoplysninger

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.2. Gødningsregnskab

- 3.2.1.1. På de ejede/forpagtede arealer må der maksimalt årligt tilføres husdyrgødning med et indhold på 16.088,26 kg N og 4.078,26 kg P, på godkendelsestidspunktet svarende til 169,62 DE/ha.

3.3. Det generelle beskyttelsesniveau

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.4. Habitatvurdering

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.5. Ammoniakpåvirkning fra udbringning

- 3.5.1.1. Drift af mark 6-0 skal foregå parallelt med vandløbet for at reducere direkte overfladeafstrømning.

3.6. Bilag IV-arter

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.7. BAT for udbringning af husdyrgødning

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.8. Gener fra udbringning

Ingen vilkår under dette afsnit.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

---

2 ANLÆGGET

2.1 Dyrehold og staldindretning

Ansøgers oplysninger:

Der søges om godkendelse til reduktion af dyreholdet og samtidig ændring af dyreholdet til økologisk produktion samt etablering af udendørs folde i tilslutning til eksisterende stalde.

2.1.1 Dyrehold

Følgende oversigt over dyretyper og staldsystemer fremgår af ansøgningen:

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSI04	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Nudrift	8986	205,98
		Ansøgt	0	0,00
SvSI02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	6200	169,63

Følgende produktionsoversigt fremgår af ansøgningen:

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Slagtesvinestald	Nej	SvSI04	Nudrift	7388	1850	30,00	100,00		169,35
			Ansøgt	0	0	31,00	110,00		0,00
Øko stald	Nej	SvSI02	Nudrift	0	0	31,00	110,00		0,00
			Ansøgt	5100	1480	30,00	110,00		139,53
Stald vest	Nej	SvSI04	Nudrift	1598	400	30,00	100,00		36,63
			Ansøgt	0	0	31,00	110,00		0,00
Økostald vest	Nej	SvSI02	Nudrift	0	0	31,00	110,00		0,00
			Ansøgt	1100	320	30,00	110,00		30,09
Sum			Nudrift						205,98
			Ansøgt						169,63
Ændring alle produktioner:									-36,36

Thisted Kommunes vurdering:

Det tilladte dyrehold på en ejendom fastsættes ikke ud fra antallet af dyreenheder (DE) men ud fra antallet af dyr indenfor de enkelte dyrekategorier og vægtintervaller. Der er derfor stillet vilkår om ejendommens maksimale antal dyr indenfor de forskellige kategorier. Vilkåret er stillet, for at fastholde ansøger på det dyrehold, der ligger til grund for beregningerne bag miljøgodkendelsen. Såfremt det ønskes at ændre i vægtintervaller eller antal dyr, må dette ikke ske uden en forudgående ny godkendelse. Thisted Kommune er opmærksom på, at der kan forekomme produktionsmæssige udsving i en besætning, men gør samtidig opmærksom på, at den tilladte produktion er en øvre grænse for dyreholdets størrelse, som på intet tidspunkt må overskrides uden en forudgående godkendelse.

Thisted Kommune har i øvrigt stillet vilkår om, at dyreholdets størrelse skal kunne dokumenteres på myndighedens forlangende, f.eks. i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn.

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i ansøgers oplysninger og beregningerne i IT-ansøgningssystemet, er det herefter Thisted Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår angående dyrehold, indretning og drift af stalde.

2.1.2 Staldindretning

Ansøgers oplysninger:

Indendørs ændres staldgulvet til delvist spaltegulv med minimum 50% fast gulv. Udendørs etableres spalteareal, således at det samlede stiareal fremtræder med mindst 25% fast gulv.

Der ansøges om maksimalt 1.800 stipladser i staldsystemet til produktion af 6.200 svin i vægtintervallet 30 – 110 kg.

Thisted Kommunes vurdering:

Ændringen foretages i en eksisterende stald, der ombygges til økologiske slagtesvin, samt der etableres veranda udendørs. Det beskrevne staldsystem ovenfor stemmer ikke med det angivne i ansøgningen og tabellerne i afsnit 2.1.1. Dette skyldes, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vælge de ønskede staldsystemer til økologiske svin i husdyrgodkendelse.dk. Det vurderes, at det indtastede i husdyrgodkendelse.dk kommer tættest på det reelle.

Luftskiftet i staldene sker delvist ved diffusion gennem åbninger til udearealet suppleret med de eksisterende ventilatorer. Der stilles ikke vilkår vedrørende ventilation.

I forbindelse med valg af teknikker til at holde ammoniakemissionen nede, har ansøger i øvrigt redegjort for en række fravalg af teknologier. Det er Thisted Kommunes vurdering, at ansøgers begrundelse for fravalg af disse øvrige teknologier beror på en konkret vurdering som primært beror på, at teknologierne ikke er tilgængelige for økologiske slagtesvin.

2.2 Management

Ansøgers oplysninger:

Produktionen omfatter svineproduktionen på ejendommen, der vil ske i overensstemmelse NaturErhvervsstyrelsens retningslinier for hold og opdræt af økologiske svin samt branchekrav fra slagteriselskabet, som skal modtage grisene. Opstillede dokumentationskrav herfra følges.

Personale vil blive instrueret i driften for overholdelse af økologiske krav og at vilkår opstillet i miljøgodkendelse overholdes.

Produktionen følges ved periodevise produktionskontroller.

Der vil være fokus på, at inventar er funktionsdygtigt, herunder at gyllesystemer, vandrør og fodersystemer er tætte, så spild undgås.

BAT

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT. Ansvarsbevist driftsledelse bidrager til mindre risiko for miljøet på og omkring bedriften. I forhold til BREF-dokumentet er det BAT at:

- Lave uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale,
- Føre journal over vand- og energiforbrug,
- Føre journal over mængder af forbrugt foder til husdyr,
- Journal over opstået spild,
- Gødningsplan med angivelse af spredning af gødning på markerne,
- Nødberedskab i forbindelse med ikke planlagte hændelser

- Iværksættelse af reparations- og vedligeholdelsesprogrammer af bygninger og udstyr

På Rosvangvej 63 anvendes følgende for opretholdelse af BAT på bedriften.

- Gylleudbringning foregår i overensstemmelse med gældende regler jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Bedriftens personale vil være uddannet/instrueret i bedriftens arbejdsrutiner
- Arbejdet i stalde udføres efter forskellige managementsystemer der fremmer grisenes trivsel
- Foder optimeres jf. nyeste viden om husdyrenes næringsstofbehov og foderforbrug registreres
- Sygdomme og medicinforbrug registreres efter gældende love og der udarbejdes opgørelser over antal døde grise
- Der føres journal over husdyrhold, gødningsmængder og gødningsanvendelse.
- Der udarbejdes mark og gødningsplaner
- Der føres journal over flydelag på gyllebeholdere
- Der føres regelmæssig kontrol af gyllebeholder, så risiko for utilsigtede hændelser minimeres
- I driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres
- Der rengøres jævnligt i og omkring bygninger med henblik på at minimerer risiko for lugt og skadedyr

Thisted Kommunes vurdering:

Management omhandler beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner, der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Thisted Kommune har derfor stillet vilkår om, at man på ejendommen skal kunne dokumentere at bortskaffelse af farligt affald sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Dokumentationen kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand. Se nærmere i afsnit 2.6.6 Affald.

På baggrund af ovennævnte redegørelse vurderer Thisted Kommune, at ansøger opfylder BAT indenfor management.

2.3 Lokalisering

2.3.1 Faste afstandskrav

	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone eller sommerhusområde (Hundborg)	50	1.985
Samlet bebyggelse (Snejstrup)	50	1.470
Nabobeboelse u. landbrug (Rosvangvej 48)	50	59
Nabobeboelse m. landbrug (Rosvangvej 61)	50	105
Naboskel (fra anlægget)	30	60
Vejskel offentlig vej og privat fællesvej	15	48
Privat vandforsyning	25	400
Almen vandforsyning	50	> 2 km
Vandløb eller dræn	15	58
Egen beboelse	15	17
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 5 km
Beskyttet natur omfattet af § 7	10	2.200

Thisted Kommunes vurdering:

Husdyrbrugslovens afstandskrav jf. §§ 6 og 8 er overholdt.

2.3.2 Landskab og planforhold

Ansøgers oplysninger:

Der etableres ikke nye bygninger, men udendørs folde i forbindelse med bestående anlæg. Fremtoning i landskabet ændres kun i begrænset omfang.

Thisted Kommunes vurdering:

I kommuneplanen er det åbne land inddelt i tre lande; Fjordlandet, Agerlandet og Nordsølandet. Ejendommen er beliggende i Agerlandskabet. Her skal landbrugserhvervet have fortrinsret til etablering, hvorfor etablering af øvrige erhverv i tiloversblevne landbrugsbygninger skal ske på det eksisterende landbrugs præmisser og uden genevirkninger for de omkringliggende landbrugsarealer/beboelser.

Området ligger ikke indenfor sø-, å- eller fortidsmindebeskyttelseslinjer, kirke- eller skovbyggelinjer, biologisk- eller geologisk interesseområder.

Samlet set finder kommunen, at det søgte projekt kan godkendes, idet ejendommen ikke ligger indenfor sø-, å- eller fortidsmindebeskyttelseslinjer, kirke- eller skovbyggelinjer, geologisk eller biologisk interesseområde. Nybyggeri etableres i tilknytning til de eksisterende bygninger, og anlægsudvidelsen sker i øvrigt i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer.

2.4 Råvare-, energi- og vandforbrug

Ansøgers oplysninger:

Ejendommens årlige forbrug af vand og energi før og efter ændringen.

Ressource	Nudrift	Ansøgt drift
Vand	4.000*	4.000*
El	85.000	85.000
Fyringsolie	0	0
Dieselolie	14.000	14.000

*Vandforsyningen sker fra Thisted Vand, alment vandforsyningsanlæg.

Opvarmning af ejendommen sker ved varmegenvinding.

BAT – vandbesparende foranstaltninger:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

BAT- energibesparende foranstaltninger:

- Staldene er med naturlig ventilation suppleret med mekanisk anlæg, hvilket minimerer energiforbruget, idet den mekaniske ventilation kun tilkobles, når der er et behov for supplerende luftskifte
- Udendørs belysning er med bevægelsessensorer

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at de oplyste forbrugstal ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte produktionsændring. Det vurderes ligeledes, at de anførte forbrug af energi og vand ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet. For at sikre fokus på energibesparelse stilles der vilkår til, at ved udskiftning af lyskilder i eksisterende anlæg, skal der skiftes til lavenergibelysning samt at der senest et år efter godkendelsesdato, udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent.

2.5 Gener

2.5.1 Lugt

Ansøgers oplysninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Rosvangvej 48	0	NY	139,32	227,89	139,32	227,89	108,61	Nej	Nej*
+ Kanalvej 29	0	NY	139,32	227,89	139,32	227,89	236,29	Ja	Ja
+ Kanalvej 15	0	NY	298,00	485,69	268,20	437,12	1.533,80	Ja	Ja
+ Hundborg By, Hundborg	0	FMK	434,74	468,37	434,74	468,37	2.033,53	Ja	Ja

Thisted Kommunes vurdering:

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper.

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Nærmeste byzone er Hundborg ca. 2.000 m sydøst for staldanlægget, hvor der er beregnet en geneafstand på 468 meter.

Nærmeste samlede bebyggelse er Snejstrup (Kanalvej 15) ca. 1.500 m sydvest for anlægget, hvor der er beregnet en geneafstand på 437 meter.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Rosvangvej 48. Som det fremgår af tabellen ovenfor er den korrigerede geneafstand 139,32 m og den vægtede gennemsnitsafstand er 108,61 m. Genekriterie er således ikke overholdt, men korrigeret geneafstand i ansøgt drift (139,32 m) er kortere end geneafstand nudrift (227,89 m) og den vægtede gennemsnitsafstand (108,61 m) er længere end 50 % af korrigeret geneafstand ($139,32 \cdot 0,5 = 69,66$). Kommunen tillader det ansøgte med henvisning til 50 %-reglen, som siger, at i enkelte tilfælde kan der meddeles godkendelse f.eks. hvis den ansøgte husdyrproduktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand. Der skal være uændrede eller færre lugtgener i forhold til alle typer omboende (alle nabobebyggelser, alle samlede bebyggelser og alle zoneområder osv.).

Hensigten med bestemmelsen er, at give mulighed for, at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne ikke forøges. Det ansøgte opfylder kriterierne, og Thisted Kommune vurderer, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Ansøgningssystemets lugtberegning forudsætter et renholdt husdyrbrug, dette fastholdes ved vilkår, samt at ved eventuelle væsentlige lugtgener end forudsat i denne miljøgodkendelse, kan tilsynsmyndigheden fastsætte skærpende vilkår.

2.5.2 Støj

Ansøgers oplysninger:

Støjbelastningen vil ændre karakter, da lyde fra udegående svin vil blive tydeligere. Til gengæld falder behovet for mekanisk ventilation, da luftsiftet delvist vil ske ved diffusion gennem åbninger til udearealet suppleret med de eksisterende ventilatorer.

Støjtype	Periode
Mekaniske ventilationsanlægs motorer	Døgnet rundt, men kraftigst i dagtimerne.
Korntørringsanlæg	Ikke på ejendommen.
Korn- og fodertransportsystemer	Dagtimerne, hovedsagligt ved indlevering af foder.
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimerne.
Husdyrs lydafgivelse	Døgnet rundt, men størst aktivitet i dagtimerne og ved udlevering.
Kørsel til og fra marken	Hovedsagligt i dagtimerne, men i spidsbelastningsperioderne høst, såning og gødningsudbringning, kan kørsel finde sted i nattetimerne.

Tiltag mod støjkilder:

Tilstræbe støjsvage motorer, hvor det er muligt.

Anbringe stationære højtryksrensere i isolerede rum.

Tilstræbe rolig omgang med dyrene ved udlevering.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår til den maksimale støjbelastning fra ejendommen. Der er desuden stillet vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at støjvilkårene overholdes. Dette skal ske på tilsynsmyndighedens forlangende, dog maksimalt 1 gang årligt. Sidstnævnte vilkår er stillet for at imødekomme både klager og ejer i forbindelse med eventuelle fremtidige støjklager over ejendommen.

2.5.3 Lys

Ansøgers oplysninger:

Lysforholdene vurderes ikke at ændres ved den ændrede produktion. Med mindre der arbejdes i staldene, vil der ikke være fuldt belyst i staldene i nattetimerne.

Thisted Kommunes vurdering:

Det vurderes på baggrund af anlæggets redegørelse for anlæggets drift og dets lokalisering, at lys i forbindelse med produktionsbygningerne ikke vil være til gene for naboer eller trafikanter.

2.5.4 Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger:

Generel bekæmpelse sker ved tiltag, der skal sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring anlægget. Dette sker ved tiltag, der kan forhindre redebygning, samt ved oprydning og fjernelse af gamle foderrester.

Fluegener søges undgået ved passende hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring, og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Al husdyrgødning håndteres som flydende husdyrgødning. Det tilstræbes at undgå, at der unødigt ligger gødningsrester udenfor stiaarealet for at begrænse opformering af fluelarver.

Rottebekæmpelse gennemføres ved giftudlægning gennemført af autoriseret firma eller kommunens rottebekæmpelse.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om, at foderet skal opbevares, så det ikke giver tilhold for skadedyr, samt at der skal foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter gældende retningslinjer. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, hvilke straks skal afhjælpes effektivt. På baggrund af ovenstående beskrivelse af skadedyrsbekæmpelse er det kommunens vurdering, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

2.5.5 Støv

Ansøgers oplysninger:

Foder indkøbes som færdigfoder leveret i lukkede siloer, hvorfor støvafgivelsen herfra vil være minimal.

Da der ikke er kornopbevaring på ejendommen, er der ikke støv herfra.

Kørsel med traktorer og transportredskaber omkring anlægget kan give støv, som kan søges begrænset ved hensynsfuld kørsel omkring anlægget.

Thisted Kommunes vurdering:

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Kommunen opfordrer ansøger til altid at udvise hensyn ved kørsel forbi nabobeboelse, sådan at støvgener i forbindelse med transporter minimeres.

2.5.6 Transport

Ansøgers oplysninger:

Anlægget ligger i åbent landskab med spredt bebyggelse med udkørsel til Rosvangvej.

Antallet af transporter til og fra anlægget vurderes uændrede. Der vil blive produceret færre grise, men med udearealer, der modtager en del regnvand, forventes der ikke væsentlige ændringer i den opsamlede gyllemængde.

Det årlige antal transporter til og fra ejendommen fremgår af nedenstående tabel.

Transporttype	Antal transporter i nudrift	Antal transporter i ansøgt drift
Dyretransport til anlægget	26	26
Dyretransporter fra anlægget	52	52
Transporter DAKA	52	52
Fodertransporter til anlægget	52	52
Afgrødetransporter fra anlægget	-	-

Gylletransporter	200	200
Andre transporter af hjælpestoffer	52	52
Transporter i alt	434	434

Ud over ovenstående er der kørsel med egne afgrøder fra marken samt til og fra kørsel til de opgaver i marken der foretages af ejendommens ejer selv.

Thisted Kommunes vurdering:

Det samlede antal transporter til og fra anlægget er ca. 434 stk. årligt i ansøgt drift. Der forventes ikke flere eller færre kørsler forbundet med omlægningen til økologi.

Transporterne sker hovedsageligt på asfalterede veje i det åbne land og ingen steder igennem byzone. Landzonen betragtes som landbrugets arbejdsområde og et antal til- og fra kørsler på 434 vurderes ikke at give anledning til væsentlige lugt, støj eller støvgener i en grad, der ligger over, hvad der må forventes i det åbne land.

2.6 Forurening

2.6.1 Spildevand

Ansøgers oplysninger:

Spildevandsopgørelse samt opgørelse over spildevand tilledt gyllebeholderne fremgår af nedenstående tabeller.

Spildevandsmængder

	Nudrift (m³)	Ansøgt (m³)
Staldrenøgøring	150	150
Maskinrenøgøring/vaskepladser	-	-
Sanitært fra driftsbygninger	-	-

Spildevand ledt til gylletanke

	Nudrift (m³)	Ansøgt (m³)
Staldrenøgøring	150	150

Spildevandsafledning

Sanitært spildevand behandles lokalt og afledning på ejendommen.

Thisted Kommunes vurdering:

Al spildevand fra rengøring af stalde, der kan være iblandet foder- eller gødningsrester ledes til gyllesystemet.

For at sikre grund- og overfladevand stilles der vilkår om, at vask af traktor, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal ske inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb og med afløb til gyllebeholder.

2.6.2 Husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

Der strøes med halm på lejearealet til svinene. Strøelsen vil blive ædt af grisene og den overskydende mængde vil blive arbejdet ned i gyllekummen og indgå i den gylle, der pumpes til gylletanken.

Der produceres således kun flydende husdyrgødning på ejendommen, og det opbevares i ejendommens to gylletanke samt i gyllekummerne.

Gylle

Opbevaring	Volumen (m ³)	Byggeår	Overdække
Gyllebeholder 1	1.550	1997	Nej
Gyllebeholder 2	2.158	2001	Nej
Gyllekummer	1.000	-	Nej

BAT

Opbevaring af gødning:

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Thisted Kommunes vurdering:

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Det er dokumenteret, at der samlet set er 13,1 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen. Kapacitetserklæringen kan ses i bilag 2.

For så vidt muligt at undgå uheld med spild af husdyrgødning stilles der vilkår om, at pumpning af gylle skal ske under overvågning.

Samlet set er det, på baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i de stillede vilkår, herefter Thisted Kommunes vurdering, at håndtering af gylle på ejendommen sker under det nødvendige hensynstagen til miljøet. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

2.6.3 Foderopbevaring

Ansøgers oplysninger:

Der håndteres ikke væskeafgivende foder på ejendommen.

Foder opbevarings i indendørs anlæg i foderladen.

Thisted Kommunes vurdering:

Laden, hvori der opbevares foder, er angivet på situationsplanen i bilag 1.

Kommunen vurderer, at der med opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Det vurderes herefter ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

2.6.4 Foder

Ansøgers oplysninger:

Der anvendes foderblandinger afstemt efter svinenes behov.

Da der er tale om en økologisk produktion, hvor der ikke må anvendes særlige tilsætningsstoffer til foderet, kan der ikke anvendes fodertilgav, der reducerer protein og fosforindholdet i foderet. Der er derfor ikke foretaget foderkorrektioner i ansøgningen.

BAT

Der er på nuværende tidspunkt ingen BAT- standardvilkår for økologiske svineproduktioner. Der er nogen begrænsninger i anvendelse af foder i økologiske besætninger. Der kan f.eks. ikke anvendes:

- Enzymer ved fodring
- Benzoesyre
- Fytase
- Syntetiske aminosyre

I Husdyrgodkendelse.dk er der regnet på standard normer for proteinniveau og FE pr kg tilvækst. Det kan dog ikke udelukkes, at foderforbruget ved grise, der bevæger sig mere, og er ude hele året, vil have et større foderforbrug end i lukkede konventionelle besætninger.

- Foderet optimeres så dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser tilgodeses og der ikke er et unødigt stort tab af næringsstoffer via gødning
- Der laves E-kontrol

Thisted Kommunes vurdering:

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet, der angiver, at det er BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Reduktion af indholdet af råprotein i foderet er dog ikke muligt, da der anvendes eget produceret foder. Der er således ikke mulighed for korrektioner

af foderet med henblik på reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget eller indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen.

Til sikring af fodringen altid stemmer overens med dyrenes behov stilles der vilkår om at der foreligger opdaterede foderplaner samt at der løbende udarbejdes effektivitetskontroller. Med de stillede vilkår er det Thisted Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT vedrørende fodring. Der stilles ikke yderligere vilkår.

2.6.5 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers oplysninger:

Ud over svineproduktionen og bedriftens maskinpark, er der ikke væsentlig oplagring af større mængder af brandbare produkter på ejendommen.

Risikoelementer vedrørende miljøforhold:

Gylleudslip:

Jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand.

Sikre at pumpeudstyr ikke peger udenfor gylletanken, når udstyret ikke er i brug.

Gennemføre de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Brand:

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer.

Risiko for udslip af giftige stoffer under brand.

Søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Tiltag ved uheld:

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Thisted Kommunes vurdering:

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med pumpning af gylle og dieselolie, hvorfor der stilles vilkår om opsyn i forbindelse med pumpning af disse stoffer.

Samlet set vurderer Thisted kommune, at virksomhedens håndtering af risikoelementer foregår på en tilfredsstillende måde.

2.6.6 Affald og miljøfarlige stoffer

Ansøger har redegjort for følgende affaldshåndtering:

Affaldsmængder

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktioner	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Variierende Skøn: 7 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max 300 kg	kommunal anvist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max 50 kg	kommunal anvist ordning
Emballage fra sprøjtemidler og anden kemi	02 01 08 02 01 09	50.04 51.00 52.07	Begrænset Håndteres på anden ejendom	kommunal anvist ordning
Overdækningsplast	02 01 04	52.07 (ikke PVC)	Ikke på ejendommen	kommunal anvist ordning
Spildolie	02 01 09	06.01 06.02 06.14	Skøn: 50 l	Olieleverandør eller kommunal anvist ordning
Malingsrester	02 01 99	03.21 03.22	Begrænset	kommunal anvist ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09		Begrænset	kommunal anvist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 10 kg	kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 10 kg	kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	Max 500 kg	kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	Max. 200 kg	kommunal anvist ordning

Døde dyr

Bortskaffelse: Autoriseret destruktionsanstalt (DAKA)

Udlevering: Mindre dyr i container

Større dyr under kadaverkappe

Ufarligt emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Såsåed til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække.

Emballageaffald fra medicinpakninger i begrænsede mængder.

Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej. I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Veterinært affald

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages behandlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemisk emballageaffald

Stammer hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Olie og kemikalieaffald

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner håndteres af faguddannet personale på maskinværksteder som også bortskaffer spildolien fra olieskift, den årlige mængde af spildolie på ejendommen er derfor begrænset. Opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester markbruget.

Mængden af kemikalieaffald fra markbrugets sprøjtemidler søges begrænset ved at begrænse indkøb af sprøjtemidler til, hvad der forventes at blive brugt. Restmængder bortskaffes via kommunal godkendte/anviste ordninger.

Kommunens vurdering:

Affald

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Farligt affald skal opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og er beskyttet mod vejrlig.

Eksisterende tanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Thisted Kommune.

Det vurderes, at vilkårene sammenholdt med de generelle regler er tilstrækkelige til at sikre affaldshåndteringen og beskytte omgivelserne mod påvirkning fra affald og miljøfarlige stoffer.

2.7 Ammoniaktab

2.7.1 Ammoniaktab generelt

Ansøgers oplysninger:

Idet ansøger ønsker at drive slagtesvineproduktionen økologisk, er der således ikke et ammoniakreduktionskrav, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 pkt. 1. Ad a.

Ammoniakfordampningen fra stald og gødningsopbevaringslager er beregnet i husdyrgodkendelse.dk:

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Nej
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	296,40 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	0,00
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2050,06
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	242,78
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2300,35 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2391,69 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-91,34 kgN/år

Resultat af beregning af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Slagtesvinestald	SvSI04	2845,71	2757,30	88,41	3,11%	0,00	0,00	0,00	2757,30
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Øko stald	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		2354,87	1892,22	462,65	19,65%	0,00	0,00	0,00	1892,22
Stald vest	SvSI04	615,52	596,40	19,12	3,11%	0,00	0,00	0,00	596,40
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Økostald vest	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		507,91	408,13	99,79	19,65%	0,00	0,00	0,00	408,13
Sum	Nudrift	3461,23	3353,70	107,53		0,00	0,00	0,00	3353,70
	Ansøgt	2862,78	2300,35	562,44		0,00	0,00	0,00	2300,35

Jf. beregningerne er husdyrbruget 296,40 kg N/år fra at opnå det generelle ammoniakreduktionskrav for tilsvarende konventionelt husdyrbrug, og det vejledende BAT-emissionskrav for tilsvarende konventionelt husdyrbrug er nået, hvilket dog ikke er et krav.

BAT

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der forskellige definitioner på hvad BAT er. Dels er der reference dokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensivt fjerkræ- og svineproduktion (BREF), og dels er der BAT- byggeblade og dernæst beregninger i husdyrgodkendelse.dk.

Svineproduktionen drives økologisk, hvilket betyder, at stalde skal opfylde visse krav. Staldene kan bedst beskrives som verandastalde, med et inde areal, hvoraf en del er dybstrøelse, samt et udeareal med spalter, hvor dyrene fortrinsvist gøder.

Der er på nuværende tidspunkt ingen BAT- standardvilkår for økologiske svinebrug.

I det nuværende beregningssystem i husdyrgodkendelse.dk er det ikke muligt at vælge et staldsystem som overholder kravene for økologisk slagtesvineproduktion, hvorfor det ikke er anvendelig til at vurdere emissionen af ammoniak fra husdyrbruget.

Virkemidler, der ikke kan anvendes på økologiske svinebrug:

- Gylleforsuring
- Fodertilpasninger

Da der er tale om en økologisk produktion, hvor der ikke må anvendes særlige tilsætningsstoffer til foderet, kan der ikke anvendes fodertiltag, der reducerer protein og fosforindholdet i foderet, der er derfor ikke foretaget foderkorrektioner i ansøgningen.

Kommunens vurdering:

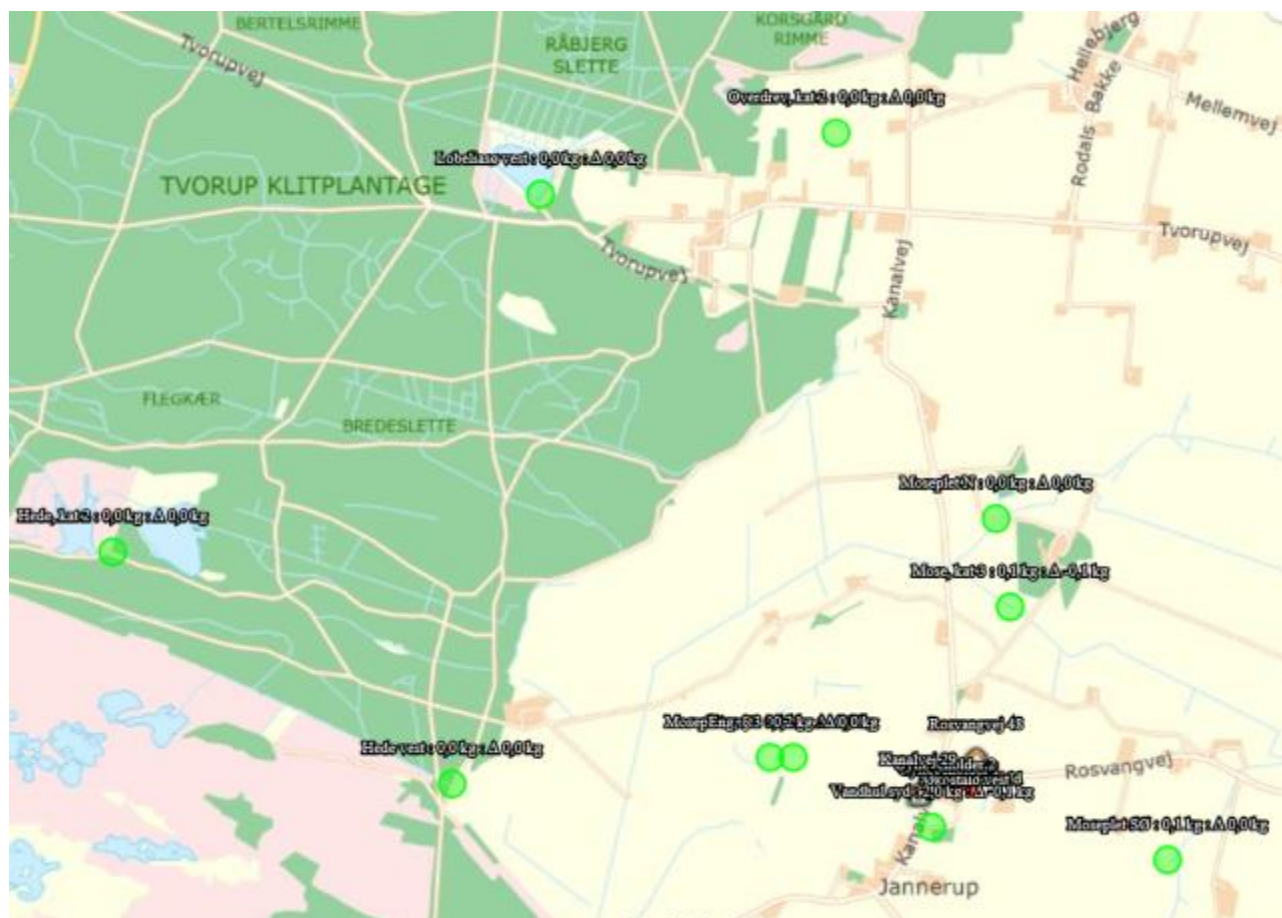
Da husdyrbruget er økologisk skal det ikke opfylde det generelle ammoniakreduktionskrav, som er gældende for konventionelle brug. Jf. Miljøstyrelsens vejledning er det for disse dyrehold ikke teknisk eller økonomisk muligt at overholde kravet.

På godkendelsestidspunktet har Miljøstyrelsen endvidere ikke udarbejdet BAT-standardvilkår for økologiske svinebrug.

Thisted Kommune vurderer på denne baggrund ikke husdyrbrugets ammoniaktab, men alene ammoniakpåvirkningen af natur, se nedenfor.

2.7.2 Ammoniakpåvirkning af natur

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på relevante naturarealer i nærheden af ejendommen. Disse er vist på nedenstående figur:

I det nuværende beregningssystem i husdyrgodkendelse.dk er det ikke muligt at vælge et staldsystem som overholder kravene for økologisk slagtesvineproduktion, hvorfor det ikke er anvendelig til at vurdere emissionen af ammoniak fra husdyrbruget.

Ansøgningssystemets beregninger for ammoniakdepositionen er derfor foretaget som en worst-case beregning (scenarioberegning med skema ID 93695), hvor der er valgt staldsystemet dybstrøelse i ansøgt drift:

Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Hede vest	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
Lobeliasø vest	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
Overdrev, kat 2	2	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0
Hede, kat 2	2	Myndighed	Nul ejendomme	S	+0,0	0,0
Moseplet vest	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-0,1	0,1
Moseplet SØ	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,1
Moseplet N	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
Vandhul syd	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	-0,1	2,0
Mose, kat 3	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	-0,1	0,1
Eng, § 3	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,2

Ud fra kommunens kendskab til området, er ovenstående punkter de nærmeste naturtyper.

Natur omfattet af Kategori 1, 2 og 3

Kategori 1 natur (§ 7 stk. 1, nr. 1) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø. Området ligger ca. 712 nord for anlægget. Nærmeste Natura 2000-område med nærmeste kategori 1 natur nær anlægget er Natura 2000-område nr. 26 Ålvand Klithede og Førby. Området ligger ca. 2.100 vest for anlægget. Nærmeste kategori 1 natur inden for habitatområdet er klithede, beliggende ca. 2.200 m vest for anlægget. Den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge beregninger i ansøgningsystemet 0,0 kg N ("Hede vest").

Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsens¹ bilag 3 er det strengeste krav til den maksimale totaldeposition på kategori 1 natur på 0,2 kg N/ha/år.

Med henvisning til en større afstand fra anlægget til øvrig kategori 1 natur, vurderer Thisted Kommune, at det ansøgte vil have en neutral effekt på øvrig kategori 1 natur.

Kategori 2 natur (§ 7 stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Nærmeste kategori 2 naturområde, er et overdrev ca. 2.800 m nord for anlægget samt en hede ca. 3.850 m vest for anlægget. Den samlede totaldeposition fra anlægget til begge naturtyper er ifølge beregninger i ansøgningssystemet 0,0 kg N. Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3 er kravet til den maksimale totaldeposition for kategori 2 natur på 1,0 kg N.

Det generelle beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er således overholdt.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, samt ammoniakfølsom skov.

Ca. 140 syd for anlægget er registreret en potentiel ammoniakfølsom skov. Skoven er plantet på landbrugsjord/grusgrav imellem 1954 og 1995. Det vurderes derfor, at skoven ikke er ammoniakfølsom. Nærmeste mulige kategori 3 natur er en mose beliggende ca. 735 vest for anlægget. Ansøgningssystemet viser et fald i depositionen i punktet på 0,1 kg N.

For kat. 3 natur må kommunen ikke stille krav om en maksimal merdeposition på under 1,0 kg N. Ingen kategori 3 punkter i øvrige vindretninger giver en sådan merdeposition.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur er således overholdt.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Nærmeste vejledende registreret § 3 natur, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, er en sø beliggende ca. 200 m syd for nærmeste staldanlæg. Ansøgningssystemet viser et fald i depositionen i punktet på 0,1 kg N.

For vandhuller vurderes det generelt at den luftbårne kvælstoftilførsel er af mindre betydning, idet naturtypen forventes at modtage det største bidrag af kvælstof fra dyrkning af omkringliggende arealer.

Thisted Kommunes vurdering:

Totaldepositionen på nærmeste kategori 1 natur er $\leq 0,2$ kg N/ha/år, mens totaldepositionen på nærmeste kategori 2 natur er ≤ 1 kg N/ha/år. Merdepositionen på nærmeste kategori 3 natur er < 1 kg N/ha/år. Det ansøgte overstiger derfor ikke det, i Husdyrbekendtgørelsens bilag 3², angivne beskyttelsesniveau, hvorfor det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på natur omfattet af kategori 1, 2 og 3.

¹ BEK nr. 44 af 11. januar 2016, Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

² bilag 3, BEK nr. 44 af 11. januar 2016, Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Nærmeste § 3 beskyttede natur, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, er en sø.

Det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 3.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er fredningen af Førby Sø, beliggende 2,2 km vest for anlægget. Thisted Kommune vurderer, at omlægningen af produktionen til økologiske slagtesvin med de ændringer det medfører, ikke er i strid med fredningsbestemmelserne.

2.7.3 Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disses yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægge deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "*Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV*" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "*Overvågning af arter 2004-2011*" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften:

Dyr:	Planter:
Vandflagermus	ingen registrerede
Birkemus	
Odde	
Markfirben	
Stor vandsalamander	
Spidssnudet frø	
Strandtudse	
Ulv	

Stor vandsalamander og odde er en del af udpegningsgrundlaget for EF-habitatområder nr. 27.

- **Flagermus:** Flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn, som den finder via ledelinjer i landskabet. En god vandkvalitet er for mange flagermus vigtig.
- **Birkemus** - forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.
- **Odde** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.

- **Markfirben** - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander** og **spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.
- **Strandtude** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.

Der er ikke observeret nogle af de opførte arter omkring anlægget.

Thisted Kommunes vurdering:

I vurderingen af den omkringliggende natur er det vurderet, at det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur eller på øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Da de nærliggende naturområder efter kommunens vurdering ikke forringes som følge af den ansøgte drift, vurderer kommunen at de ansøgte ændringer i anlægget har en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

2.7.4 Habitatvurdering (påvirkning fra anlægget)

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7. Kommunen skal vurdere, hvorvidt planer og projekter kan være til skade for områder beskyttet af Natura 2000. Natura 2000-områderne består af udpegede habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper områderne er udpeget for.

Nærmeste Natura 2000-område er som tidligere nævnt Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø (nr. 27). Området ligger ca. 680 m nord for anlægget.

Habitatområder

I udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø indgår en række naturtyper og arter, som fremgår af nedstående figur. Flere af disse naturtyper er ammoniakfølsomme.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27
(*Natura 2000-plan 2016-2021*)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27		
Naturtyper:	Grå/grøn klit (2130)	Klithede* (2140)
	Kransnålage-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Havlampret (1095)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Truslerne for de ammoniakfølsomme naturtyper er primært luftbåren eutrofiering (ammoniakdeposition), særligt i overgangszoner og i skovkanter. Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper er behandlet i afsnittet "Ammoniakpåvirkning af natur".

Fuglebeskyttelsesområder

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 17 Ålvand Klithede og Førby Sø (Natura 2000-område nr. 26 Ålvande Klithede og Førby Sø), beliggende ca. 2.200 m vest for anlægget.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 17

(Natura 2000-plan2016-2021)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 17	
Fugle:	sædgås (T)
	grågås (T)
	trane (Y)
	tinksmed (Y)

Thisted Kommunes vurdering:

Totaldepositionen for ammoniak på kategori 1 natur lever op til nuværende depositions krav for habitatnatur. Thisted Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke forhindrer målsætningen om at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper Natura 2000-områderne er udpeget for.

3 AREALERNE

Ansøgers oplysninger:

Ansøger ønsker at drive arealerne konventionelt.

3.1 Markoplysninger

Miljøgodkendelsen indbefatter alle ejede og forpagtede arealer, der drives under samme CVR-nr. Rosvangvej 63 udgør samlet ca. 171,2 ha, hvoraf ca. 64 ha er forpagtede. Ca. 159 ha er dyrket areal, de resterende arealer er vej, bygninger, krat, naturarealer, etc.

Det samlede ansøgte udbringningsareal er på 159,22 ha.

Grundlæggende arealoplysninger:

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

I det ansøgte indgår der ikke etablering af ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

I bilag 3 vises sammensætningen af de ansøgte arealer, samt størrelsen af de arealer, der ligger i udpegede følsomme områder. Arealerne er ligeledes kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, vanding og sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte S2 og S4 for alle arealer.

Aftalearealer

Godkendelsen indeholder ikke aftalearealer.

Kortoversigt over bedriftens udbringningsarealer fremgår af Bilag 3.

3.2 Gødningsregnskab

Gødningsregnskab nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	18806,67	4969,25	75,00	0,00	205,98
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	18806,67	4969,25	0	205,98
Total	18806,67	4969,25	0	205,98

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre bedrifter i nudrift.

Gødningsregnskab ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	16088,26	4078,26	75,00	0,00	169,62
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	16088,26	4078,26	0	169,62
Total	16088,26	4078,26	0	169,62

Den producerede husdyrgødning udsprede på egne/forpagtede arealer.

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre bedrifter.

3.3 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningssystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
147,89	0,00	11,33	0,00

Dette giver en reduktionsprocent på 97,51 %.

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 97,51 %	1,37	61,7
DE _{reel}	1,07	60,1

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 61,7 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 60,1 kg N/ha, svarende til 1,07 DE/ha.

Udvaskning svarende til planteavlsbrug er 56,6 kg N/ha, merudvaskningen fra husdyrbruget er på 3,5 kg N/ha.

Der er ikke udbringningsarealer beliggende i vandopland med stigende dyretryk.

Oversigt over nitratklasser ses i Bilag 4.

Nitrat (grundvand)

26,31 ha af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder (se tabel nedenfor).

Oversigt over N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder fremgår af nedenstående tabel.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
32-0	0,2	63	-1	59	61
33-0	3,0	63	-1	59	61
51-0	19,1	52	-1	49	50
52-3	1,6	52	-1	49	50
31-0	0,8	65	-1	61	63
34-0	0,4	65	-1	61	63
52-1	0,7	65	-1	61	63
52-2	1,4	65	-1	61	63
52-4	2,4	65	-1	61	63

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at "Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...)Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift."

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ingen gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede.

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet 52-65 mg N/l. Belastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift falder med 1 mg N/l.

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitrat grundvand fremgår af Bilag 5.

Oversigt over Nitratfølsomme indvindingsområder ses i Bilag 6.

Fosfor

Alle udbringningsarealerne, med undtagelse af 31-0, 32-0, 33-0 og 34-0, er beliggende i opland til meget sårbart Natura-2000 område, der er fosforoverbelastet.

Fordelingen af arealer i fosforklasser:

P-kl 0 (ha)	P-kl 1(ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
59,99	0,00	15,74	83,49

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-12,0** kg P.
Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **5,1** kg P/ha/år.
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **25,6** kg P/ha/år.
P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **20,6** kg P/ha/år.
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **5,1** kg P/ha/år.

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningssystemet med en margen på 12,0 kg P.

Oversigt over Fosforfølsomme områder ses i Bilag 7.

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau:

Alle arealerne er angivet som drænet, hvilket viser et worst case scenarie for fosfor. Der er ikke vurderet nærmere på markernes dræningsforhold, da kravet til fosfor er overholdt i et worst case scenarie.

Der er stillet vilkår til den mængde husdyrgødning, der må udbringes på de ansøgte arealer for at sikre overholdelse af Husdyrbrugsbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat.

Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er beregnet på bedriftsniveau.

Den reelle N-udvaskning (DE_{rel}) er ikke større end udvaskningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}). Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning i forhold til nudrift på arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Thisted Kommune har endnu ikke en vedtaget indsatsplan til beskyttelse af grundvandet, hvorfor en skærpelse af beskyttelsesniveauet er en mulighed når en sådan foreligger.

3.4 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

3.4.1 Nitrat til overfladevand

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 8 (kyst) og 9 (søer).

Afskæringskriterium 1

Husdyrtrykket i kystlandet til de pågældende vandområder, som arealerne afvander til, er faldende.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede. Afskæringskriterium 1 er dermed overholdt.

Afskæringskriterium 2A/2B

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	56,6
Merudvaskning fra husdyrbrug	3,5

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er under 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder til de pågældende vandområder. Afskæringskriterie 2A og 2B er overholdt.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende vandområder, som udbringningsarealerne afvander til, er under 1 %, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er overholdt. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

3.4.2 Fosfor til overfladevand

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende fosforudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 8 (kyst) og 9 (søer).

Ved beregning af et worst case scenarie for fosforudvaskningen, er den samlede andel af forøgelsen af fosforudledningen fra husdyrbruget til de pågældende vandområder, som udbringningsarealerne afvander til, mindre end 5 %, beregnet over en 8-årig periode.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets forøgelse af fosforudledningen til de pågældende vandområder, som udbringningsarealerne afvander til, er mindre end 5 % over en 8-årig periode i en worst case beregning, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområdet.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt. Arealerne 6-0, 11-0 og 41-0 skråner stærkt ned mod beskyttede vandløb. Jf. afsnit 3.5 er der for mark 6-0 stillet vilkår om, at jordbehandlingen skal ske parallelt med vandløbet. Det vurderes, at dette vilkår samt de generelle regler er tilstrækkeligt til at sikre, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt. Det vurderes derfor, at der ikke er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor.

3.5 Ammoniak fra udbringning

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Natur omfattet af kategori 1, 2 og 3

For beskrivelse af kategori 1, 2 og 3 natur, se afsnit 2.7.2 "Ammoniakupvirkning af natur".

Kategori 1 natur

Der er ikke natur omfattet af kategori 1 indenfor en afstand af 100 m fra udbringningsarealerne. Nærmeste habitatnatur er en klitlavning beliggende ca. 270 m vest for mark 31-0. Det vurderes pga. afstanden, at der ikke sker en påvirkning af habitatnaturtypen.

Kategori 2 natur

Der er ikke natur omfattet af kategori 2 indenfor en afstand af 100 m fra udbringningsarealerne. Udbringningsareal nr. 52-1 er beliggende 280 m øst for nærmeste kategori 2 -natur, som er et § 3 beskyttet overdrev over 2,5 ha.

Oversigt over kategori 1 og 2 natur fremgår af Bilag 10.

Kategori 3 natur

Der er natur omfattet af kategori 3 i umiddelbar nærhed af nogle af de nye udbringningsarealer:

Naturtype	Areal	Afstand
Mose	52-3, 52,4	Grænser til
Mose	1-1	Grænser til
Mose	13-1	Ca. 40 meter
Mose	13-0	Ca. 61 meter
Mose, overdrev	31-0	Grænser til
Overdrev	34-0, 33-0	Grænser til

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Der øvrig natur, der er vejledende registreret § 3 beskyttet natur i umiddelbar nærhed af nogle af de nye udbringningsarealer:

Naturtype	Areal	Afstand
Fersk eng	33-0, 34-0	Grænser til
Sø	20-0	Ca. 10 meter
Sø	20-4	Grænser til
Fersk eng	10-3	Grænser til
Fersk eng, hede	42-0	Grænser til
Fersk eng	41-0	Grænser til
Sø,	13-1, 13-0	Ca. 50 meter

Sø	52-3	Ca. 15 meter
Potentiel ammoniakfølsom skov	52-4	Ca. 65 meter

Oversigt over § 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov fremgår af Bilag 11.

Udbringning af flydende husdyrgødning på visse skrånende arealer

Udbringningsarealerne nr. 6-0, 11-0 og 41-0 skråner stærkt ned mod beskyttede vandløb. Der gøres derfor opmærksom på Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, hvoraf det følger at husdyrgødning ikke må udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning. På stejle skråninger med en hældning på mellem 6° og 12° omfatter dette dog ikke flydende husdyrgødning, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø. For at imødegå erosion til vandløbet stilles der desuden vilkår om, at jordbehandlingen på mark 6-0 skal ske parallelt med vandløbet, da der nogle steder ikke er nogen definérbar kronekant.

Thisted Kommunes vurdering:

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledningen fremgår følgende:

"Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha."

Afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter alene ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Det fremgår dog af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, at *"Hvis de nærliggende naturarealer derimod ligger indenfor et Natura 2000 område eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, kan der være behov for at stille skærpede vilkår"*.

Pga. afstanden til nærmeste kategori 1 og 2, vurderes disse ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med driften af udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne vurderes at have været i hidtidig omdrift, og fortsat drift af arealerne vurderes derfor ikke at kunne have en væsentlig påvirkning på arealer omfattet af kategori 3 eller øvrig natur beskyttet af § 3. Tilstanden af de beskyttede naturtyper vurderes derfor ikke at ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler og det stillede vilkår er tilstrækkelige til at forhindre væsentlig påvirkning af beskyttede vandløb fra det ansøgte.

3.5.1 Øvrige forhold angående udbringningsarealer

Fredninger

Udbringningsarealerne nr. 31-0, 32-0, 33-0 og 34-0 er beliggende indenfor fredningerne af Nors sø og Vandet Sø. Jævnfør fredningskendelserne er der ikke restriktioner på drift af udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger

Markerne nr. 51-0, 5-0, 6-1, 3-0, 4-0, 1-1, 1-0, 10-0 10-3, og 11-0, afgrænses delvis af beskyttede sten- og jorddiger.

Thisted Kommunes vurdering:

Den fortsatte drift af udbringningsarealerne vurderes ligeledes ikke at påvirke fortidsminder eller beskyttede sten- jorddiger, der grænser op til eller danner skel mellem udbringningsarealer.

Kommuneplan 2010-2022

Nogle af udbringningsarealerne ligger indenfor områder, der i Kommuneplan 2010-2022 er udpeget som økologiske forbindelser. Det drejer sig om arealerne 6-0, 8-0, 31-0, 32-0, 33-0 og 34-0 g delvist om 1-0, 1-1, 20-1 og 21-1. Det vurderes ikke, at driften af arealerne er i strid med kommuneplanen. Andre interesseområder i Kommuneplanen vurderes ikke at være af væsentlig betydning for driften af arealerne.

3.6 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer. En liste over de bilag IV-arter der vurderes at kunne have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring udbringningsarealerne fremgår af afsnittet "*Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)*". I afsnittet er der desuden givet en kort beskrivelse af arterne.

Der er ikke registreret arter på habitatdirektivets Bilag IV på eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Thisted Kommunes vurdering:

Udbringningsarealerne har hidtil været i omdrift, og det vurderes at fortsat drift ikke vil påvirke de nævnte bilag IV-arter. Med den eksisterende viden om de særligt beskyttede arters udbredelse og levevis, vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke vil have væsentlige konsekvenser for bilag IV-arter eller påvirke disses opholds-, yngle- eller levesteder. Thisted Kommune vurderer derfor, at den ansøgte drift har en neutral effekt på de ovenfor nævnte bilag IV-arter.

3.7 BAT for udbringning af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er

dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Eks:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- Krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- Krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- Krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder afhængig af afgrøde. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Ved udbringning køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge "Introduktion til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (Miljøministeriet, 2010) er BAT for udbringning af husdyrgødning på arealer i Danmark udmøntet i de generelle regler.

Følges de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, burde kravet for BAT på udbringningsarealer derfor være opfyldt. Udbringning af husdyrgødning skal følge de gældende regler.

Det følger af Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26. november 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen), at der bl.a. ikke må udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi, der er omfattet af Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 28 stk. 4. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning (jf. dog § 28 stk. 4-5 og 9).

Af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, følger det endvidere, at fast husdyrgødning, der udbringes på sort jord, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Krav til BAT for udbringning af husdyrgødning vurderes at være opfyldt.

3.8 Gener fra udbringning

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning fremgår følgende:

"Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse "Broskovvej"."

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og de gældende regler for udbringning af husdyrgødning, vurderes udbringning af husdyrgødning på de ansøgte nye arealer ikke at give unødige gener.

4 INDKOMNE HØRINGSSVAR

Ved høringsperiodens udløb er der indkommet høringssvar vedrørende lugtgener fra de ikke fast overdækkede gyllebeholdere.

Høringssvaret ikke givet anledning til ændringer i miljøgodkendelsen. Fastholdelsen af udkastet er begrundet i, at afskæringskriteriet for lugt og ammoniakkrav er overholdt foruden vilkår om fast overdækning,.

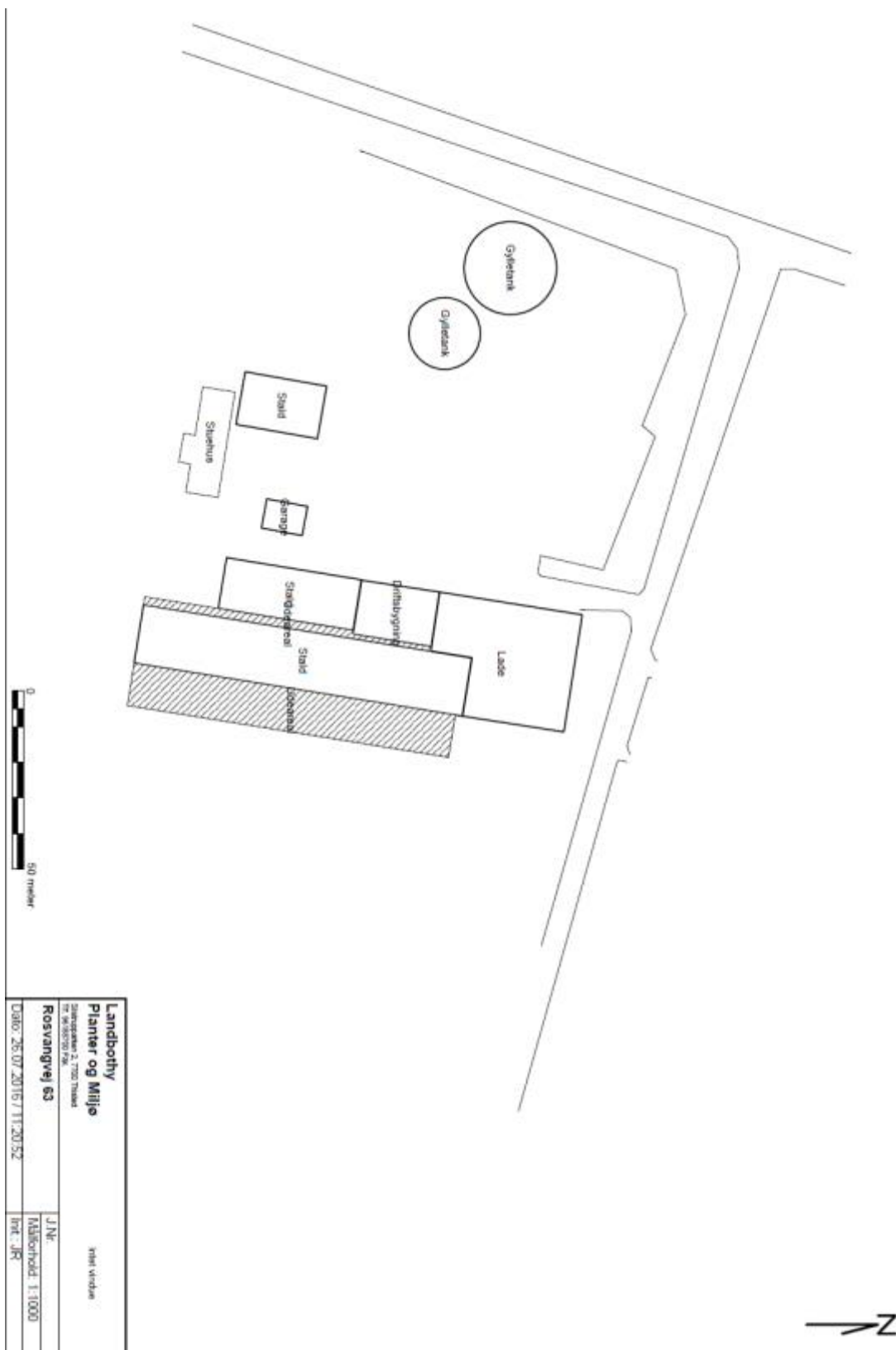

BILAG

Bilag 1: Situationsplan

Landbothy	
Planter og Miljø	
<small>Østergade 2, 7200 Thrane 7200 Thrane</small>	
Rosvangvej 63	
<small>Dato: 26.07.2016 / 11.2012</small>	
	<small>J.Nr.</small>
	<small>Målestok: 1:1000</small>
	<small>Inv.: JFR</small>

Bilag 2: Kapacitetserklæring

Erklæring vedrørende tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning

Silstrup den 18.07.2016

Vedrørende Ejendommen
Rosvangvej 63
7700 Thisted

Opbevaringskapacitet

Gylle

Efter ændring vil gødningproduktionen være

6200 svin x 0,51 m ³ /stk x 1,07'	3.383 t
1200 m ² åbent udeareal x 0,7 t/m ²	840 t
Andet vaskevand	100 t
I alt	4.323 t

Gyllekapacitet

Eksisterende gylletank	1.550 m ³
Eksisterende gylletank	2.158 m ³
Gyllekummer	1.000 m ³
I alt	4.708 m ³ svarende til 13,1 mdr.

Med den angivne produktion af gylle og overfladevand er opbevaringskapaciteten i den ansøgte produktion tilstrækkelig

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent
LandboThy

Bilag 3: Udbringningsarealer

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	8,75	Ja	JB6	Nej	S2	S2	8,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,75
1-1	19,82	Ja	JB6	Nej	S2	S2	19,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	19,81
3-0	2,05	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,05
4-0	4,91	Ja	JB5	Nej	S2	S2	4,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,91
5-0	10,54	Ja	JB5	Nej	S2	S2	10,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,54
6-0	3,31	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,31	0,00	0,00	0,00	0,00	1,34	0,00	1,97	0,00
6-1	0,94	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94
6-2	0,32	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32
6-3	0,17	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17
7-0	6,00	Ja	JB4	Nej	S4	S4	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	0,00
8-0	7,22	Ja	JB3	Nej	S4	S4	7,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,22	0,00
10-0	9,24	Ja	JB6	Nej	S2	S2	8,86	0,00	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,24
11-0	4,36	Ja	JB5	Nej	S2	S2	4,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	4,30
13-0	1,15	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,81	0,00	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,15
13-1	0,87	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,77	0,00	0,10	0,00	0,00	0,87	0,00	0,00	0,00
20-0	2,40	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	2,40	0,00	0,00	2,40	0,00	0,00	0,00
20-1	2,97	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00	0,00	2,97	0,00	0,00	2,97	0,00	0,00	0,00
20-4	1,95	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,95	0,00	0,00	1,95	0,00	0,00	0,00
21-0	1,94	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,94	0,00	0,00	1,45	0,00	0,49	0,00
21-1	0,55	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,55	0,00	0,00	0,55	0,00	0,00	0,00
21-2	0,71	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00
31-0	0,75	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,75	0,00	0,00	0,00	0,75	0,75	0,00	0,00	0,00
32-0	0,16	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,16	0,00	0,00	0,00	0,16	0,16	0,00	0,00	0,00
33-0	3,02	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,02	0,00	0,00	0,00	3,02	3,02	0,00	0,00	0,00
34-0	0,39	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,39	0,00	0,00	0,00	0,39	0,39	0,00	0,00	0,00
41-0	21,31	Ja	JB5	Nej	S2	S2	21,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,31
42-0	11,61	Ja	JB1	Nej	S4	S4	11,61	0,00	0,00	0,00	0,00	11,61	0,00	0,00	0,00

51-0	19,12	Ja	JB4	Nej	S4	S4	19,12	0,00	0,00	0,00	15,84	19,12	0,00	0,00	0,00
52-1	0,69	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,69	0,00	0,00	0,00	0,69	0,69	0,00	0,00	0,00
52-2	1,45	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,45	0,00	0,00	0,00	1,45	1,45	0,00	0,00	0,00
52-3	1,58	Ja	JB4	Nej	S4	S4	1,58	0,00	0,00	0,00	1,58	1,58	0,00	0,00	0,00
52-4	2,44	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,44	0,00	0,00	0,00	2,44	2,44	0,00	0,00	0,00
10-3	2,14	Ja	JB4	Nej	S4	S4	2,14	0,00	0,00	0,00	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00
5-1	4,43	Ja	JB3	Nej	S4	S4	4,43	0,00	0,00	0,00	0,00	4,43	0,00	0,00	0,00
Total	159,22						147,89	0,00	11,33	0,00	26,31	59,99	0,00	15,74	83,49

Alle arealer

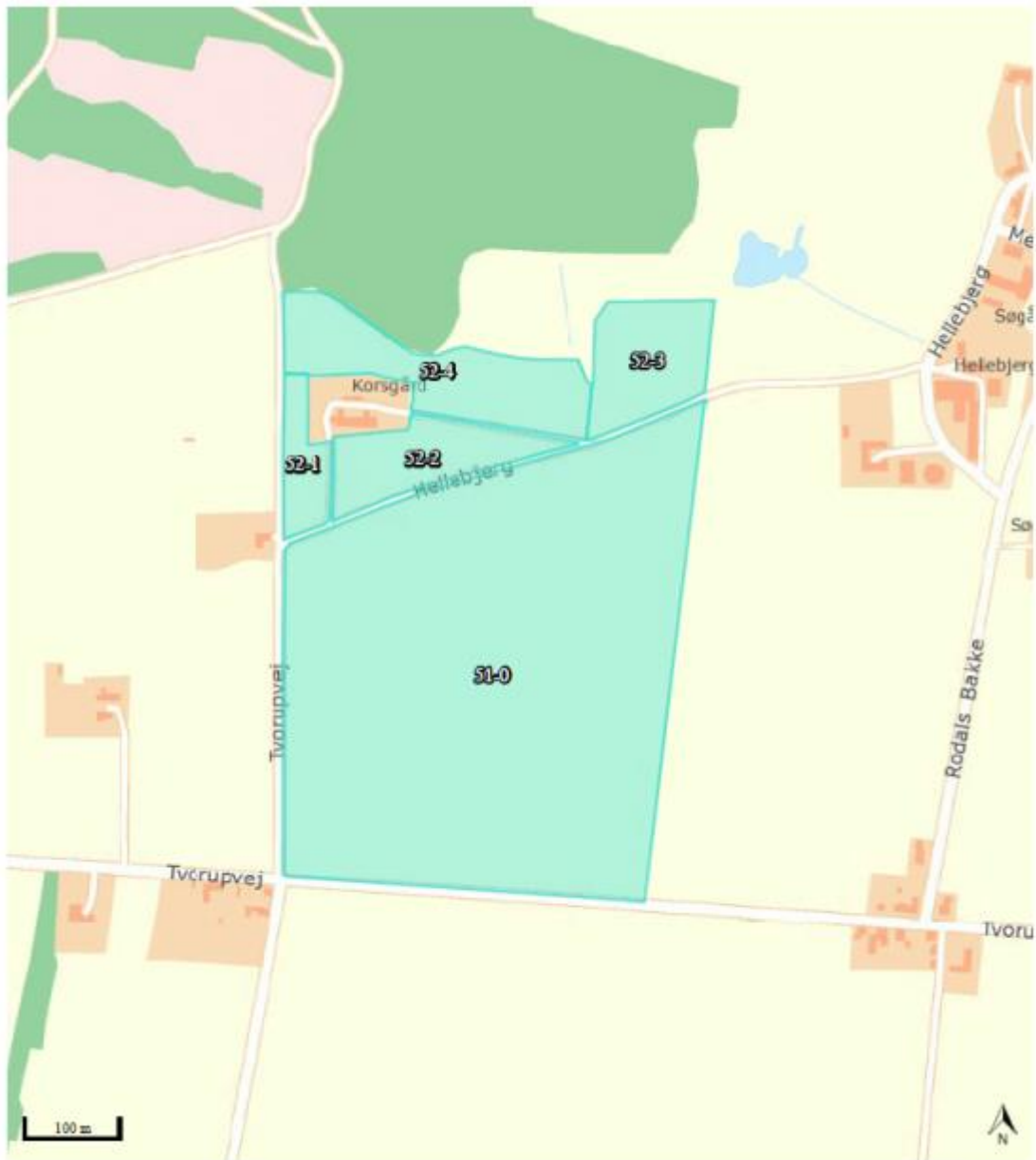
(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_1

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_2

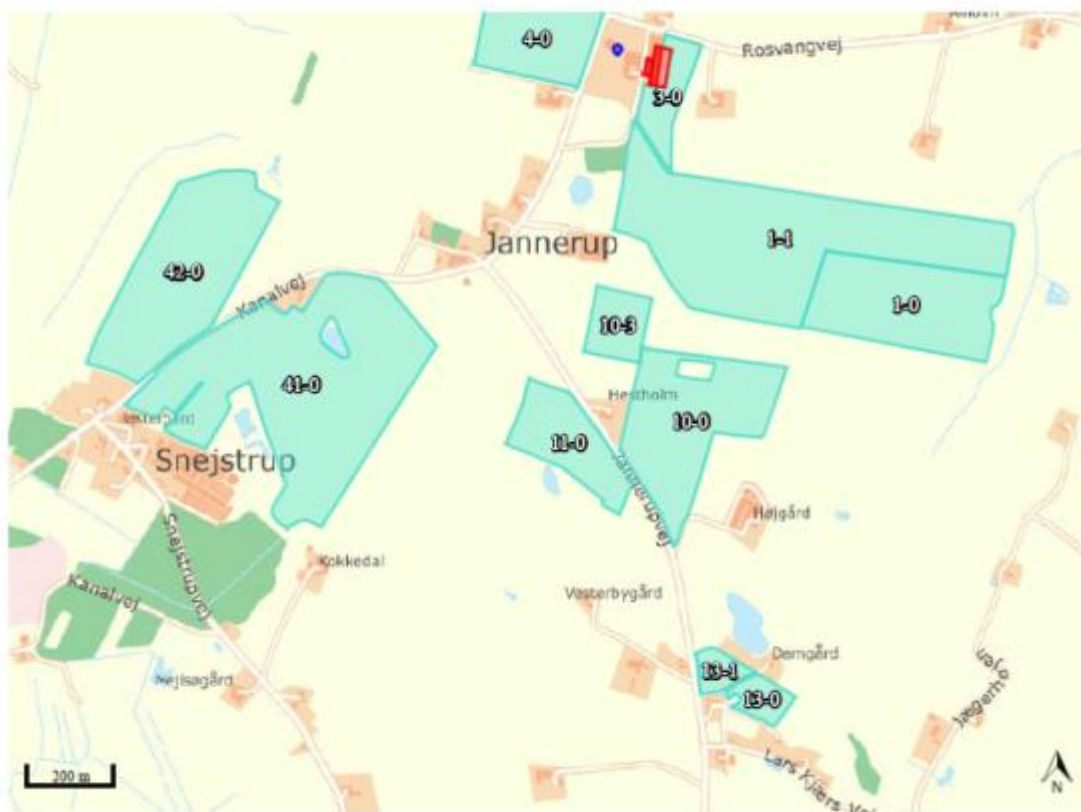
(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_3

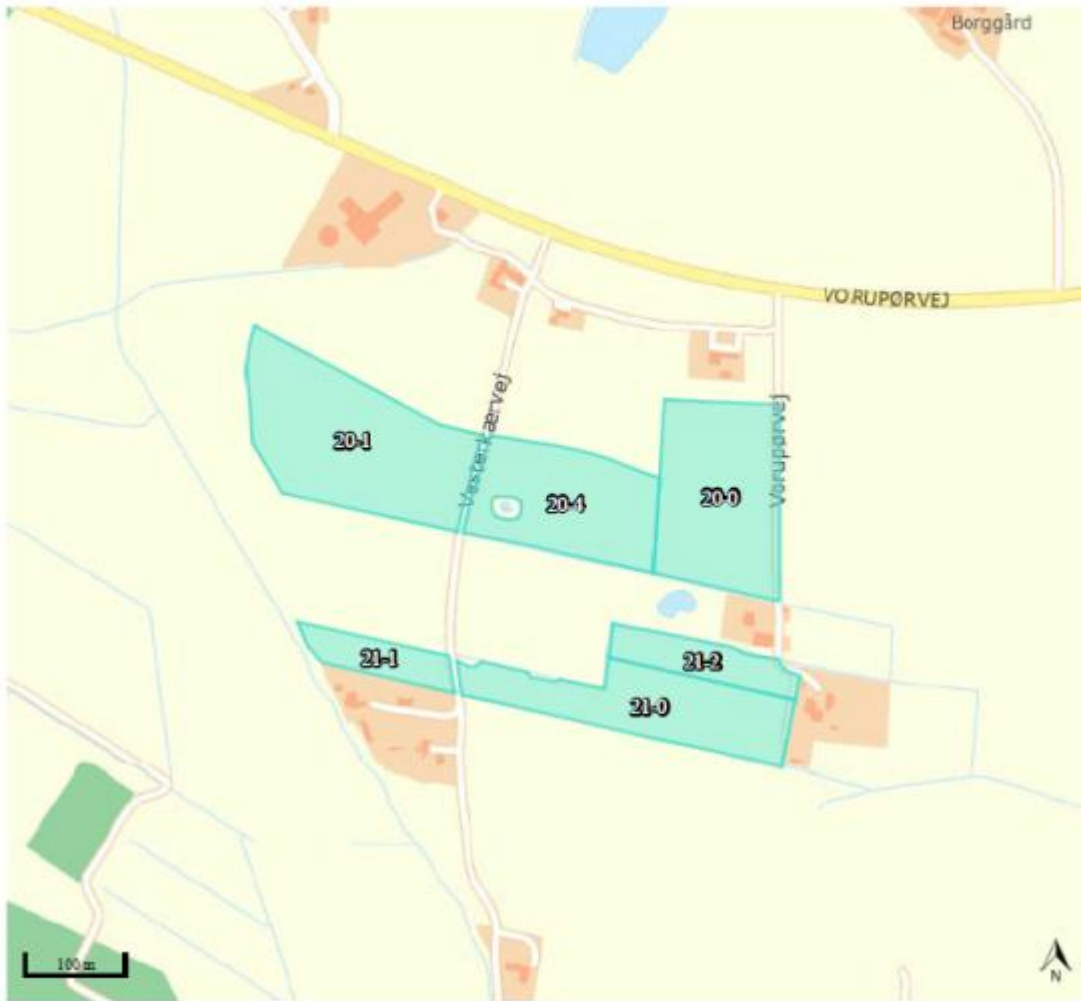
(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_4

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

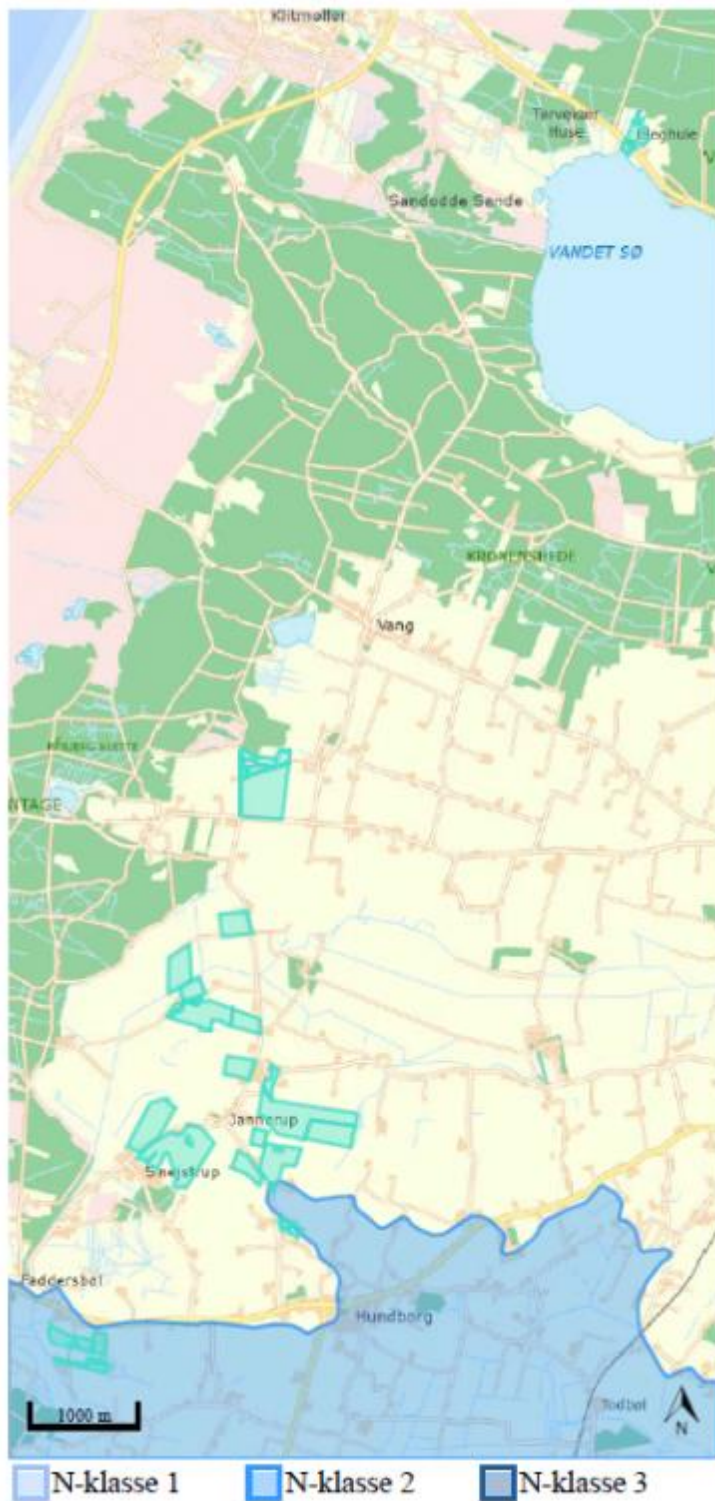
arealer_5

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 4: Nitratklasser

Nitratklasser

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 5: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitrat til grundvand

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 84702 Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Rosvangvej 63
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:
Beregninger baseret på skema 84702, version 2.

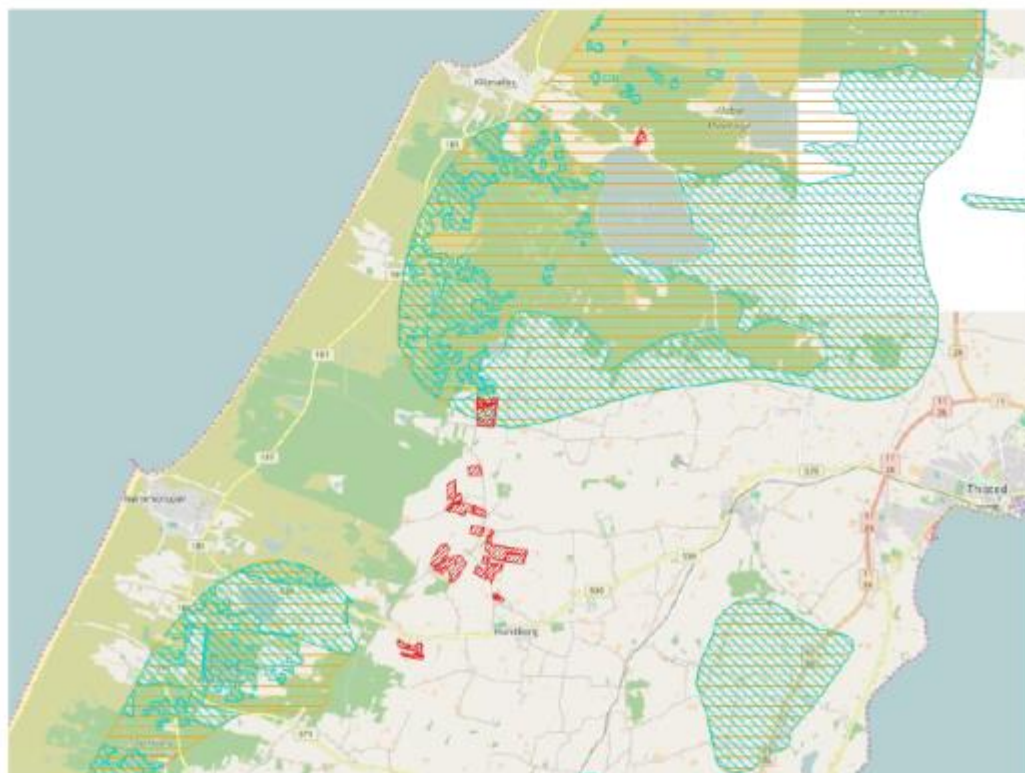
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 159,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 26,3 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 22 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
31-0	0,75 ha.	0,75 ha.
32-0	0,16 ha.	0,16 ha.
33-0	3,02 ha.	3,02 ha.
34-0	0,39 ha.	0,39 ha.
51-0	19,12 ha.	15,84 ha.
52-1	0,69 ha.	0,69 ha.
52-2	1,45 ha.	1,45 ha.
52-3	1,58 ha.	1,58 ha.
52-4	2,44 ha.	2,44 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavl's udv. (mg/l)
51-0	19,12	15,84	52	49
52-1	0,69	0,69	65	61
52-2	1,45	1,45	65	61
52-3	1,58	1,58	52	49
52-4	2,44	2,44	65	61
SUM:	25,3	22	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger dog niveauet fra et standardplanteavlsbrug i området på markerne 51-0, 52-1, 52-2, 52-3 og 52-4 og giver dermed anledning til en uacceptabel høj udvaskning set i lyset af grundvandets prioritering i området. Udvasningskravet kan kun opfyldes, hvis der i det givne område stilles vilkår for de 22 ha i området, der er udpeget som zoneret/indsatsområde.

Konklusion

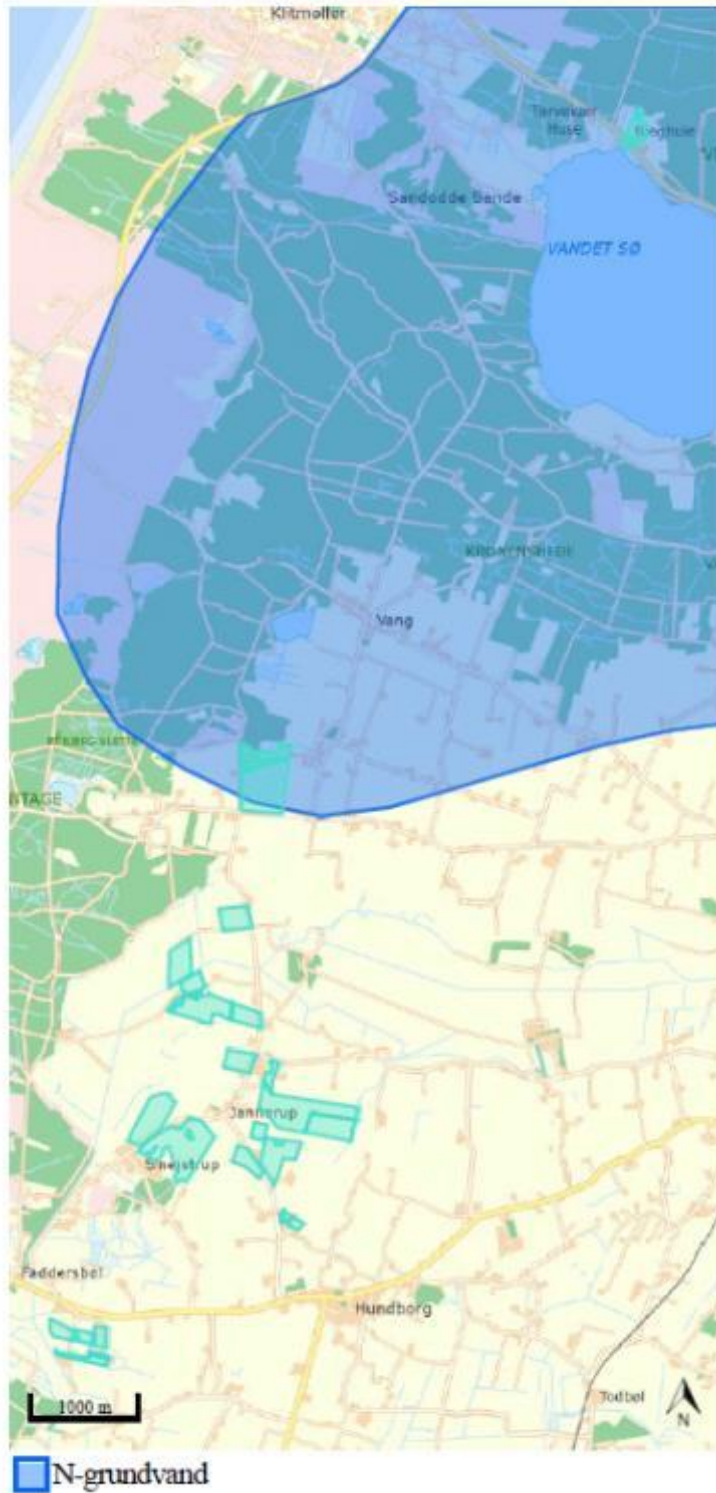
Der er arealer hvor der er foretaget zoneret. Udvasningen for disse arealer er større end udvasningen fra en tilsvarende planteavlsbrug. Det skal vurderes om der skal stilles særlige vilkår for at reducere udvasningen. Er der en vedtaget indsatsplan skal udvasningen endvidere vurderes i forhold til kravene i planen.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Bilag 6: Nitratfølsomme indvindingsområder

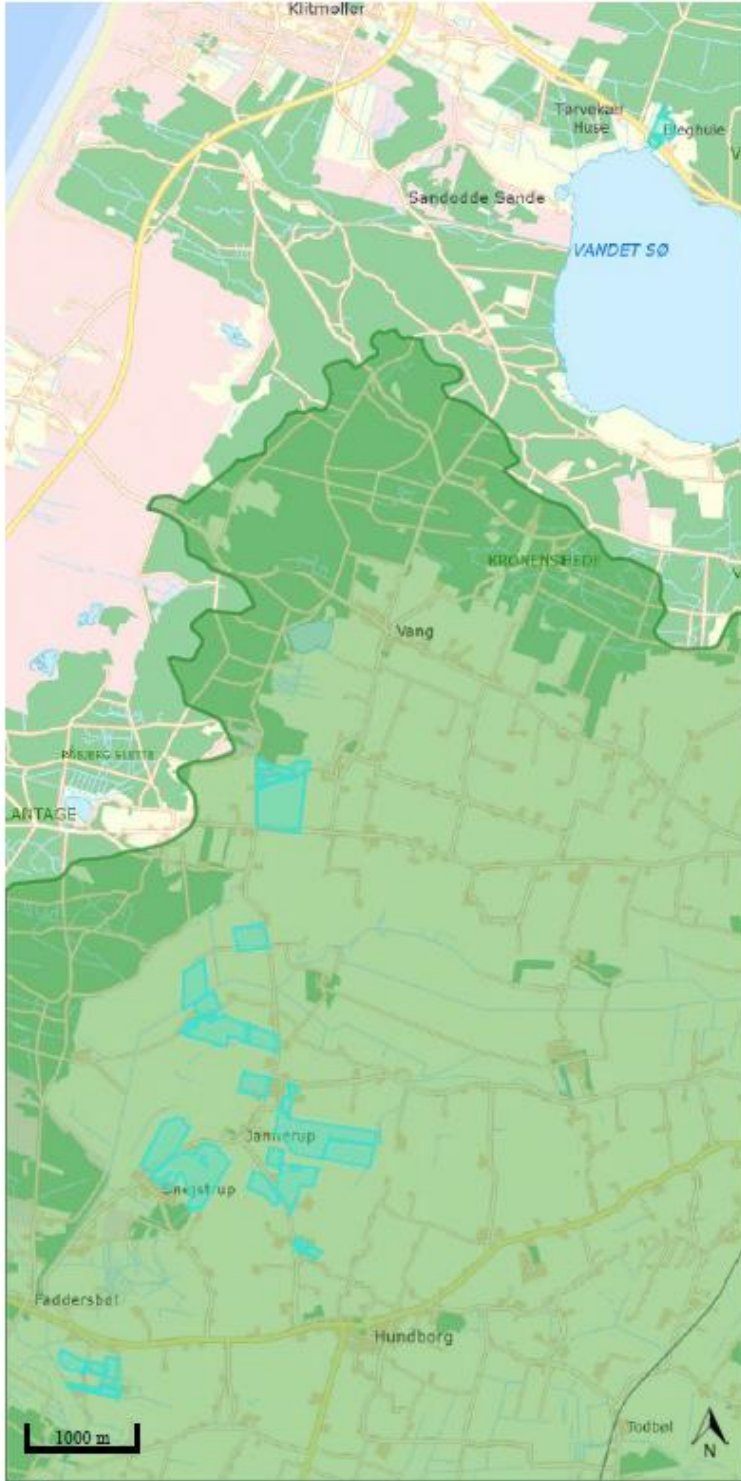
Nitratfølsomme indvindingsområder

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 7: Fosforfølsomme områder

Fosforfølsomme områder

 P-følsomt

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 8: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende udvaskning til overfladevande – kyst

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 84702 Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Rosvangvej 63
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:
Beregninger baseret på skema 84702, version 2.

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævns praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulativ med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlslagsbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

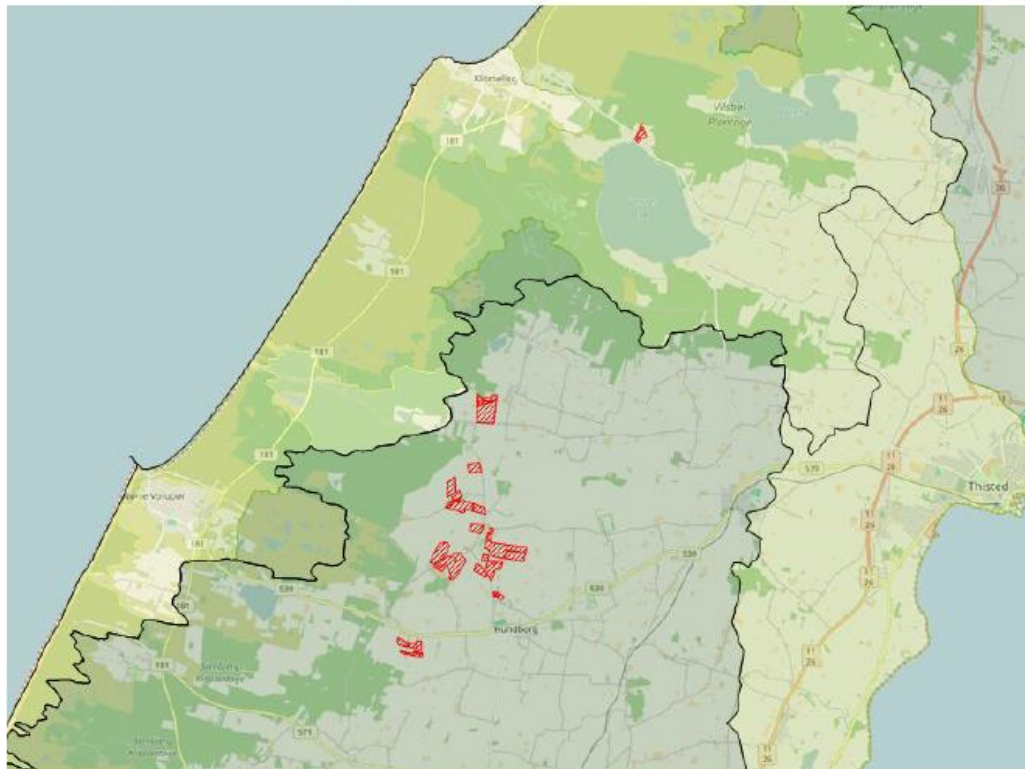
Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 159,2 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 60,1 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 61,7 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 56,6 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 154,91 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 5,1 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplunds grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet

habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelses rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelses rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgerne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rødbrum, hvid stork, pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvgatel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstofftælende plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbene medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstoffberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsumpe forringer yngleforholdene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende

belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Agger Tange

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 23: Agger Tange er: rørdrum, pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås, lysbuget knortegås, pibe-, spids- og krikand, rørhøg, lille kobbersneppe, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, dværg-, split- og havterne og mosehornugle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforskel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Nissum Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28: Nissum Bredning er: hvinand og toppet skallesluger. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforskel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nissum Bredning:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39: Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø er: sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås, hvidbrystet præstekrave, klyde, almindelig ryle, brushane, mosehornugle, fjord- og dværterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforskel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø:

- Nissum Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	60,1 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlsbrug:	- 56,6 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 3,5 kg N/ha

Påvirkning i kystplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystplande er opstillet herunder. For hvert kystoplend er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Skagerak/Vesterhav	Nissum Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	4,31 ha	154,91 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	3936 ha	39058 ha
Øvrigt areal i opland:	17729 ha	20951 ha
Samlet areal i opland:	21665 ha	60009 ha

	Skagerak/Vesterhav	Nissum Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	78 %	76 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	39241 kgN	474053 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	39004 kgN	50282 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	78245 kgN	524335 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	3,5 kgN/ha	3,5 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	86,3 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	1,8 kgN	74,3 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	1,8 kgN	74,3 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	60,1 kgN/ha	60,1 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Skagerak/Vesterhav	Nissum Bredning
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-	7812 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-	1676 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-	5537 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	-	15025 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	5,1 kgP/ha	5,1 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-	2,04 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-	3,16 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	0,09 kgP	3,16 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-	0,02 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de kystoplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Mark 11-0 og 41-0 ligger nærmere end 20 meter fra vandløb/sø og terrænhældningen er over 6 grader. Arealerne må som udgangspunkt ikke anvendes som harmoniareal. Dog kan flydende husdyrgødning udbringes, hvis det nedfældes parallelt med vandløbet/søbredden.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 9: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende udvaskning til overfladevande – søer

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 84702 Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Rosvangvej 63
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:
Beregninger baseret på skema 84702, version 2.

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffatte søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulativ sammenholdt med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierte og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

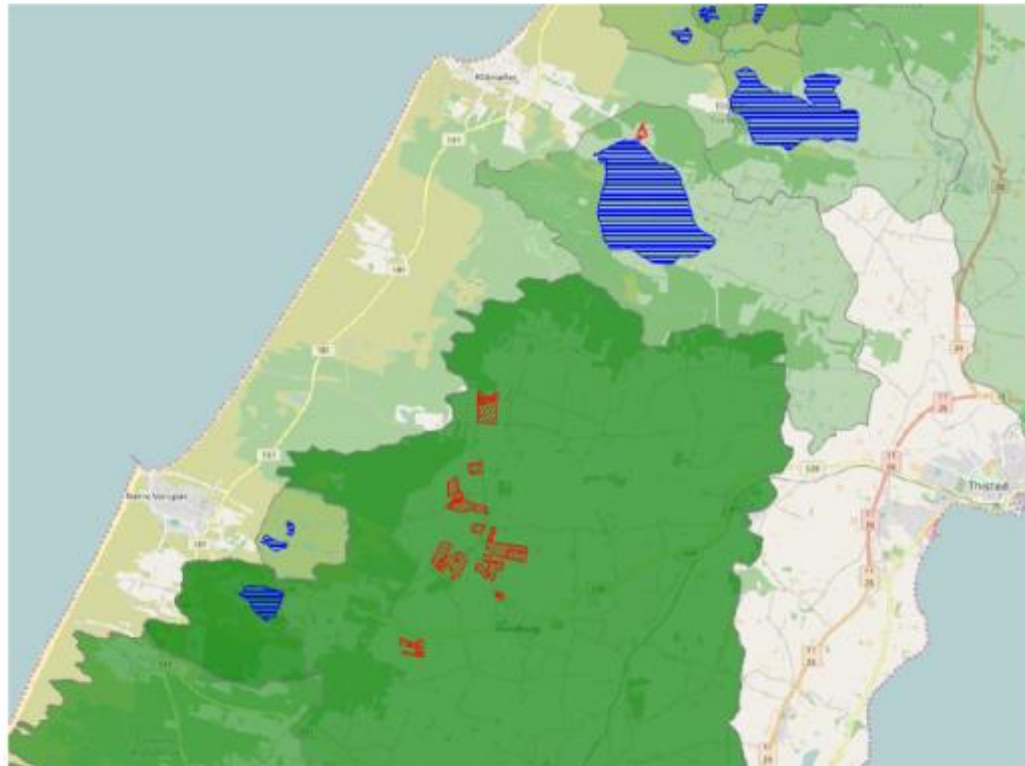
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 159,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 159,23 ha i søoplade i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 60,1 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 61,7 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 5,1 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 56,6 kg N/ha.

Legende:

■	Oplande til søer.
■	Søer.
■	Udbringnings arealer i ansøgningen.
■	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Rodenbjerg Sø er en 17,3 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30993,33 ha. 19873,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 11%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Rodenbjerg Sø karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Rodenbjerg Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenet og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-

Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ørum Sø er en 427 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30894,25 ha. 19803,242 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 12%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Ørum Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ørum Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vanddaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ove Sø er en 356 ha stor sø, der har et oplandsareal på 22915,79 ha. 14863,514 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 15%, Sand: 75%, Organisk: 10%. I den statslige vandplanlægning er Ove Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ove Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vanddaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nørhå Sø er en 19 ha stor sø, der har et oplandsareal på 11750,02 ha. 7983,565 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 58%, Sand: 29%, Organisk: 12%. I den statslige vandplanlægning er Nørhå Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nørhå Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt

ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Vandet Sø er en 482 ha stor sø, der har et oplandsareal på 3055,35 ha. 1220,12 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 42%, Sand: 56%, Organisk: 2%. I den statslige vandplanlægning er Vandet Sø karakteriseret som søtype 10 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og dyb. Vandet Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3110: Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer) er søer og vandhuller, som er næringsfattige og har med deres lave kalkindhold grundlag for en særlig flora af vandplanter. Søerne har ofte en zoneopdelt vegetation af flerårige vandplanter og såkaldte amfibiske planter, der findes både i vand og på land. Lobeliesøen med strandbo, tvepibet lobelie og på lidt dybere vand brasenføde er det klassiske eksempel på typen. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	60,1 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 56,6 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 3,5 kg N/ha

Påvirkning i søplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søplande er opstillet herunder. For hvert søpland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Nørhå Sø	Vandet Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	154,91 ha	154,91 ha	154,91 ha	154,91 ha	4,31 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-	-	-	-
Dyrket areal i opland:	19874 ha	19803 ha	14864 ha	7984 ha	1220 ha
Øvrigt areal i opland:	11120 ha	11091 ha	8052 ha	3766 ha	1835 ha
Samlet areal i opland:	30993 ha	30894 ha	22916 ha	11750 ha	3055 ha

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Nørhå Sø	Vandet Sø
Vurdering af kumulativ effekt:					
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-	-	-	-
DEmax Planteavl:	-	-	-	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-	-	-	-
Kvælstofbidrag opland:					
Reduktionsprocent:	86 %	86 %	86 %	87 %	83 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	104415 kgN	104199 kgN	74620 kgN	39142 kgN	7123 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	14678 kgN	14640 kgN	10710 kgN	4821 kgN	3010 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	119092 kgN	118840 kgN	85330 kgN	43963 kgN	10133 kgN
Kvælstofbidrag projekt:					
N-bidrag fra husdyrgødning:	3,5 kgN/ha	3,5 kgN/ha	3,5 kgN/ha	3,5 kgN/ha	3,5 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	86,3 %	86,3 %	86,3 %	86,3 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	74,3 kgN	74,3 kgN	74,3 kgN	74,3 kgN	1,8 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	74,3 kgN	74,3 kgN	74,3 kgN	74,3 kgN	1,8 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-	-	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	60,1 kgN/ha	60,1 kgN/ha	60,1 kgN/ha	60,1 kgN/ha	60,1 kgN/ha
Opsummering:					
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-	-	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Nørhå Sø	Vandet Sø
Fosforbidrag opland:					
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	3975 kgP	3961 kgP	2973 kgP	1597 kgP	244 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	890 kgP	887 kgP	644 kgP	301 kgP	147 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	0 kgP	0 kgP	2000 kgP	1084 kgP	291 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	4864 kgP	4848 kgP	5617 kgP	2982 kgP	682 kgP
Fosforbidrag projekt:					
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	5,1 kgP/ha	5,1 kgP/ha	5,1 kgP/ha	5,1 kgP/ha	5,1 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	2,04 %	2,04 %	2,04 %	2,04 %	2,04 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	3,16 kgP	3,16 kgP	3,16 kgP	3,16 kgP	0,09 kgP
Worst case fosforoverskud pr. ha. aftalearealer:	-	-	-	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-	-	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-	-	-	-
Samlet P-Bidrag:	3,16 kgP	3,16 kgP	3,16 kgP	3,16 kgP	0,09 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,06 %	0,07 %	0,06 %	0,11 %	0,01 %
Opsummering:					
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i søoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

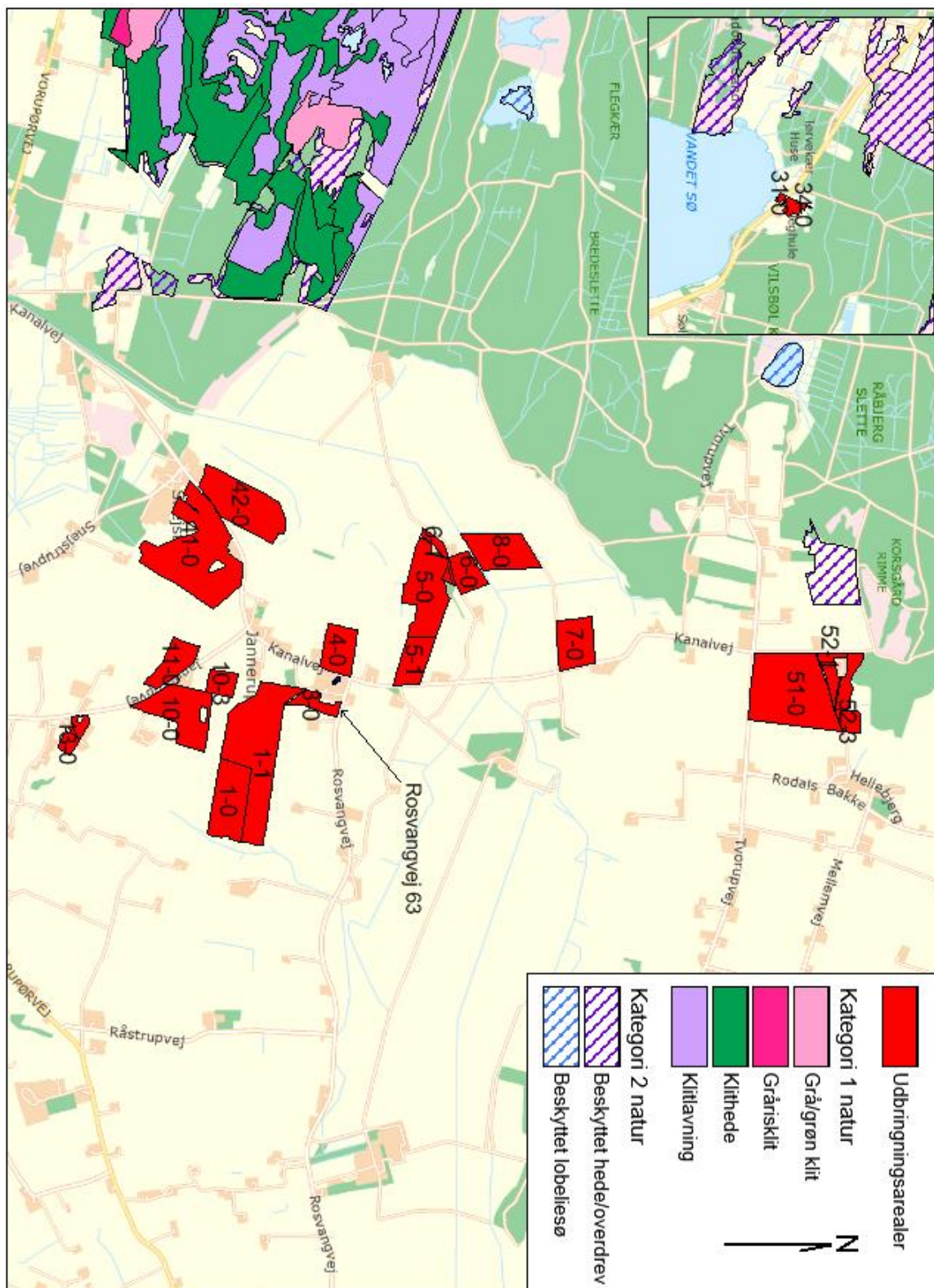
Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 10: Oversigt over kategori 1 og 2 natur

Bilag 11: Oversigt over § 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov

